

Naročnina: ena mesečno 20 Din, na
informativno 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Krištofova ulica 5. Telefon 1107.
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 1107.
Rokopisni listi se vračajo. - Oglaš po tarifi.

JUTRO

Upravitelja: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Informativni oddelki: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti št. savodbi: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.160; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 3. aprila

V ponedeljek je stopil v veljavo novi državni budžet in novi finančni zakon za proračunsko leto 1929/30. Objavili smo že pregledne številke in najvažnejše določbe novega državnogospodarskega zakona ter smo tudi obširno navedli razlago finančnega ministra, ki se odlikuje po večji iskrenosti in temeljitosti od skrbno retuširanih ekspozicij mnogih njegovih prednikov. Besede finančnega ministra Švrljuga kažejo, da je govoril mož, ki se zaveda težke dedščine, katero je prevzel in težke naloge, pred katero je postavljen, a si je svest svoje sposobnosti in svoje volje, da začrta našemu državnemu gospodarstvu solistnejša pota ter pripravi in zagotovi zdravitev naših financ. Dosedanje delo ministra Švrljuga dokazuje, da nade, ki se stavljajo nanj, niso neupravičene in da je finančni ministristvo v dobrih rokah.

Karakteristično za iskrenost finančnega ministra je primerjati njegove izjave o efektu izenačenja davkov z razlagami njegovega prednika dr. Subotiča. Javnost se gotovo še spominja, kako je prejšnji finančni minister skušal predstaviti novi zakon o neposrednih davkih kot nekako ublažitev davčnega bremena, vsekakor pa kot ukrep, ki nima namena davčnih dohodkov povečati. Dr. Švrljuga se je iskreno izognil vsem takim metodam. On jasno in bistro pove, da pričakujejo državne blagajne od novih izenačenih davkov večje dohodke ter ceni pri vsej previdnosti in zmernosti na višek od skoraj 200 milijonov. Nič manj interesantno je tudi sledeče dejstvo: Prejšnji režim je sicer pod pritiskom neznošen neenake obremenitve izvedel izenačenje neposrednih davkov, a ni se upal odpraviti težke neenakosti na polju indirektnih davščin. Znano je, da se v Srbiji in Črni gori vse do danes ne plačuje na žganje nikakršna trošarina, dočim je ta davščina v naših krajih jako občutno breme zlasti za kmečke producente. Novi finančni minister je odločen napraviti tej neenakosti konec in v bodoče bo trošarina na žganje veljala za vsa država.

Mnogi so od novega proračuna pričakovali, da bo pokazal znatno zmanjšanje državnih izdatkov. Govorilo se je, da bo proračun za leto 1929/30 znatno, morda celo za celo milijardo manjši od tekočega. Naivna pričakovanja, da se da to kar s peresom v roki doseči, so seveda morala biti razočarana. Novi proračun ni le manjši, temveč je, ako vzamemo lanske letošnje njegove številke za skoraj 900 milijonov, ako pa upoštevamo v tekočem letu odobrene naknadne in izredne kredite, še vedno za skoraj 472 milijonov višji od lanskega. Minister je to povišanje dobro utemeljil z raznimi potrebnimi novimi izdatki, a glavno je, da je načelno prelomil s staro metodo »friziranja« izdatkov in dohodkov. Brez oziroma na dejanske potrebe se je poprej črtalo pri idatih, da so se dobile »lepe številke« ter doseglo ravnotežje; ali bi s tako reduciranimi krediti mogoče izhajati ali ne, za to se finančni minister ni brigal. Ko pozneje ni šlo drugače, pa je posegel po naknadnih in izrednih kreditih. Dr. Švrljuga hoče temu načinu gospodarstva očividno napraviti konec. Še je morda mnogo takih »ostankov« ostalo med krediti in zdi se nam tudi, da je pri dohodkih ponekod ocena jako benevolentna in optimistična (od železnice n. pr. pričakuje finančni zakon za 214 milijonov dohodkov več, nego je predvidenih po letošnjem proračunu), a dober začetek je vsekakor stojen. Minister v svojem ekspoziciji sam pravi, da se novi budžet ne sme in ne more smatrati kot nekako dovršeno delo, kar je tem bolj upravičeno, ker je sestavljen sredi dela za reorganizacijo in pocenitev vsega administrativnega aparata in torej mora računati še s stanjem, kakršno postoji do danes.

Kakor v budžetu, tako vidimo tudi v finančnem zakonu reformo. Staremu zakonodajnemu »omnibusu« je odklenkalo. Finančni zakon, ki je postal strah vseh pravnikov in vse države, ker je prinašal vsako leto v stotinah paragrafov pravo kolobocijo vseh mogočih zakonskih odredb ter tako rekoč perturbiral celokupno naše pravno stanje, spada v preteklost. Iz novega finančnega zakona so izločene vse odredbe, ki niso v neposredni zvezi z izvrševanjem proračuna. Zakon vsebuje le 77 členov, dočim je finančni zakon za preteklo finančno leto imel 386 členov. Vse določbe dosedanjih finančnih zakonov, ki se ne nanašajo na izvrševanje proračuna in so bile v veljavi do 31. marca t. l. ter z novim finančnim zakonom niso bile spremenjene, ostanejo po čl. 76. v veljavi do 1. junija t. l. Do tega roka namerava vlada veljavnost teh odredb urediti s posebnimi zakoni. Izjemoma ostanejo dalje v veljavi vse odredbe dosedanjih finančnih zakonov, s katerimi so bili obstoječi zakoni spremenjeni, ukiniti ali dopolnjeni, kakor tudi vse odredbe in vsi pravilniki ter drugi predpisi, ki so bili

Demisija treh ministrov

Zaradi ukinjenja svojih resorov so odstopili dr. Alaupović, dr. Krulj in dr. Kumanudi - Dr. Kumanudi je zopet imenovan za zastopnika zunanjega ministra

Beograd, 3. aprila p. Današnje »Suzbe-
ne Novine« objavljajo zakon o vrhovni državni upravi, ki je torej stopil z današnjim dnem v veljavo. V zvezi z ukinjenjem nekaterih resorov, je postalo tudi aktualno vprašanje rekonstrukcije vlade. Zaradi ukinjenja ministrstev ver, narodnega zdravja in pošt so danes dopoldne posetili ministrskega predsednika generala Živkovića ministri dr. Kumanudi, dr. Krulj in dr. Alaupović ter mu izročili svoje ostavke. Ministriški predsednik general Živković je bil opoldne sprejet od kralja v avdienci. Kralj je predložene ostavke vseh treh ministrov sprejel. Ministra dr. Krulj in dr. Alaupović sta bila stavljeni na razpoložanje, minister pošt dr. Kumanudi pa je bil imenovan za ministra brez portfelja, in za zastopnika zunanjega ministra. O tem je bil popoldne izdan iz vladnega predsedstva naslednji komunikat:

»Ker so po zakonu o vrhovni državni upravi ukinjeni resorji pošte, ver in narodnega zdravja, so gg. dr. Kumanudi, dr. Krulj in dr. Alaupović podali ostavke, ki so bile sprejete. Istočasno je dr. Kumanudi imenovan za ministra brez portfelja in za zastopnika zunanjega ministra. Dr. Krulj in dr. Alaupović pa sta stavljeni na razpoložanje.«

Na predlog ministrskega predsednika je kralj odlikoval oba odstopivša ministra dr. Krulja in dr. Alaupovića z redom sv. Save I. stopnje z leno. Kralj je oba ministra sprejel v avdienco ter ju pridržal za kosilo. Jutri opoldne pa priredi njima na čast ministriški predsednik svečano kosilo. Dr. Alaupović in dr. Krulj sta že tekom današnjega dne izročila vse posle svojih resorov svojima naslednikoma, to je ministru pravde dr. Sršiću in ministru socialne politike dr. Drinkoviću.

Venizelos o grško-jugoslovenskih odnošajih

Izjave grškega ministrskega predsednika povodom ratifikacije grško-jugoslovenskega prijateljskega pakta

Atene, 3. aprila r. V razpravi o grško-jugoslovenskem prijateljskem paktu, ki ga je včeraj ratificiral grški parlament, je predsednik vlade Venizelos povdarjal, da so se s podpisom tega pakta in solunskih konvencij postavili odnošaji med Grško in Jugoslavijo ponovno na pristočno podlago, na kateri so se nahajali pred odpovedjo stare zvezne pogodbe s Srbijo. Venizelos je med drugim izjavil:

»Ni mi potrebno povdarjati, s kako posebno radostjo sem pozdravil ta sporazum. Tudi onstran grških mej so znana naša čustva iskrenega prijateljstva, ljubezni in spoštovanja do včerajšnje Srbije in sedanje kraljevine SHS. Ta sporazum je bil enodušno pozdravljen od javnega mnenja. Ki je vedno želelo, naj se obnovne in nadaljujejo v bodočnosti prijateljske zveze, ki so skoro neprekinjeno vezale obe državi že nad 100 let, odkar sta obnovili svoje svobodno narodno življenje.«

»Srečni smo zlasti zato, ker se danes priznava, da pakt med Grško in Jugoslavijo ni naperjen proti nikomur, ker sta obe za-

interesirani državi priznali, da grško-italijanski prijateljski pakt ne vsebuje nobene ostrine proti kakšni tretji državi. Oba pakta služita izključno mirovnim interesom na bližnjem vzhodu in sploh na evropskem miru, kar morem reči brez vsakega pretravanja.«

»Smatrati se bomo srečnim, ako se nam posreči da izpopolnimo ureditev naših odnošajev z ostalimi našimi sosedi potom podpisu prijateljskih paktov s Turčijo in Bolgarsko. Naše sporazumevanje z Bolgarsko se je pričelo v ugodnih okoliščinah, pojavilo pa se je vprašanje nove odgovornosti plačil bolgarskih reparacij. To je zmanjšalo upanje na srečen potek teh pogajanj.«

»Na vsak način nam daje sklenitev prijateljskega pakta z Italijo na eni in z Jugoslavijo na drugi strani po podpisu grško-rumunskega pakta zavest zunanje skurnosti. Če se k temu doda še zavest popolne notranje varnosti, potem moremo biti sigurni, da kljub težkočam, ki se še pojavljajo, ni več daleč čas, ko bo naša država doživela boljše dni.«

Ureditev naših odnošajev z Bolgarijo

Določitev skupne obmejne cone naj bi povečala javno varnost na meji - Intrige makedonskijevščih - Od sporazuma v tem vprašanju je odvisna trgovinska pogodba

Beograd, 3. aprila č. V zvezi s prihodom našega sofijskega poslanika Ljube Nešića v Beograd se govori, da se bodo vršila sporedna s trgovinskimi pogajanjimi z Bolgarijo tudi pogajanja za določitev obmejne cone med našo državo in Bolgarijo. Po rešitvi dvolastniških vprašanj je namreč došlo na dnevni red vprašanje obmejne pasu, ki bi se določil zaradi večje varnosti na meji. Pri vsakokratnih napadih bolgarskih komitov se je videlo, da bi primerno širok obmejni pas, v katerem bi se vršila skupna varnostna služba, v večji meri omogočal preganjanje napadalcev. Na bolgarsko vlado pa vplivajo sedaj neodgovorni činiteљи, da bi bil ta pas, če se že določi, šim ožji širok le par sto metrov. Vest o tem je napravila v sofijskih diplomatskih krogih zelo neugoden vtis in vzbudila bojazen, da bi se pogajanja na tem razbila. Neki član bolgarske vladne večine je izjavil, da je najpo-
trebno, da stori bolgarska vlada vsaj po

svoji uvidenosti in da se ne oziira na zahteve makedonskega komiteja, ker gre za važne interese države. Ako bo Bolgarska pristala na zahteve, ki se postavljajo od naše strani glede na obmejni pas, se bodo nadaljevala pogajanja o zaključitvi trgovinske pogodbe in eventualno tudi prijateljskega pakta.

Sofija, 3. apr. g. Jugoslovanski poslanik v Sofiji Nešić je odpotoval v Beograd, da informira vlado o sedanjem stanju jugoslovensko-bolgarskih odnošajev. Prihodnje dni bodo v Sofiji pričela pogajanja za izvedbo v Pirotu storjenih sklepov. Kar se tiče pogajanj za trgovinsko pogodbo še ni končevalne odločitve. Gotovo je le, da se bodo tudi ta pogajanja vršila v Sofiji. Pri pogajanjih za izvedbo pirotskih sklepov bo pred vsem šlo za razširjenje obmejne cone, kar hoče prebivalstvo ob meji s poostrenim režimom v tej coni biti obvarovano od upadov banditov.

Seja finančno-ekonomskega komiteja

Predlog za amnestijo davčnih, carinskih in trošarinskih kazni Priprave za spremembo trošarinskega zakona

Beograd, 3. aprila č. Finančni ministar dr. Švrljuga je za danes popoldne sklical sejo finančno-ekonomskega komiteja ministrov, ki ji je prisostvoval tudi predsednik vlade general Živković. Na seji so razpravljali o finančni politiki vlade in o izvedbi novega proračuna. Na dnevnem redu je bila med drugim tudi razprava o zakonskem pooblastilu za revizijo dolgoročnih šum-

skih pogodb. Prav tako je bil na dnevnem redu predlog zakona o amnestiji in aboliciji prestopkov davčnih, trošarinskih in carinskih predpisov. Ker je takih prestopkov zelo mnogo in so predpisi v tem oziru čisto prestrogi, tako da značaj teh kazni ne odgovarja vedno pravnemu čutu, se je kralj odločil, da z amnestijo odpravi vse preostre posledice, ki bi jih mogli zaradi tega trpeti posamezniki. Na seji finančno-ekonomskega komiteja ministrov se je razpravljalo tudi o trošarinskem zakonu. Predložene so bile izpremembe in izpopolnitve dosedanjega zakona o trošarini, ki se bodo poslate v obravnavo Vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Prevedba sodnikov

Beograd, 3. aprila r. S. I. t. m. je bilo zaključeno v ministru pravde prevajanje sodnikov na plače in ostale prejemke po novem zakonu o sodnikih. Minister pravde dr. Sršić je se podpisal zadevno rešenje in dekret. Smatra se, da prejmele sodniki že tekom prve polovice tega meseca dekrete o svoji prevodbi in da jim bodo izplačane nove plače najdalje do 1. maja t. l.

Demisija celokupne Seiplove vlade

Dr. Seipel je javil ministrskemu svetu svojo ostavko, nakar je odstopila vsa vlada - Ostavko je pripisati zahtevi cerkvenih krogov

Dunaj, 3. aprila s. V prvih popoldanskih urah se je sestel ministriški svet, na katerem je bila sklenjena demisija celokupne vlade dr. Seipela. Že dopoldne je zvezni kancelar povabil posamezne ministre k ločenim razgovorom, pri katerih jim je sporočil svoj neizpremenljivi sklep, podati ostavko. S tem je bil tudi položaj ministrov jasen, kajti noben član vlade ne bi mogel ostati v kabinetu brez dr. Seipela. Sporočilo o demisiji celokupne vlade je politično javnost popolnoma presenetilo. Očividno si je zvezni kancelar dr. Seipel za Veliko noč nekako izražal vest ter iz nastalega položaja izvajal posledice. Faktično so odnošaji večinskih strank napram opoziciji že davno v stanju krize, ker se ni moglo pospešiti nobeno parlamentarno delo. Pa tudi med večinskimi strankami so se na temelju starega delovnega sporazuma pojavljale vedno večje težkoče, zlasti med Landbundom in krščansko-socialnimi kmeti, pa tudi zaradi sporov v kulturnih vprašanjih med krščanskimi socialci in velenemci. Zvezni kancelar je demisijo kabineta že sprejel ter mu poveril začasno vodstvo poslov. Nadaljnji razvoj je popolnoma nejasen. Najprej bodo morale dose-danje večinske stranke proučiti, ali je še mogoče sodelovanje dosedanjih vladnih skupin. Velenemci in Landbund so v zadnjem času dali ponovno razumeti, da hočejo iti svoja lastna pota. Predvsem bi se morala formirati nova koalicijska pogodba. Sele nato bo stopilo osebno vprašanje v ospredje. O osebni bodočega kabineta se go-
vo-
rice in se imenuje dr. Buresch, dr. Gürtler, dr. Rintelen, minister n. r. Heindl i. dr. Toda to so za sedaj samo še prazne kombinacije. O globljih vzrokih demisije se domneva še nastopno: Težkoče v koalicijski sami bi se morda dale še premostiti, čeprav je bilo pa zadnji seji vodstva velenemcev gotovo, da se hoče ta stranka polagoma oddaljiti od krščanskih socialcev. Velenemci niso hoteli žrtvovati svojega kulturnega

programa nadaljnjemu sodelovanju z dr. Seiplom, ki je v zadnjem času načel razna vprašanja na kulturno političnem polju, ter jih tudi izvršil, med drugim ustanovitev solnograške katoliške univerze. Ta odcepitev pa bi se morala izvršiti polagoma. Tudi težkoče z Landbundom, ki je v zadnjem času povečal svoje zahteve predvsem finančnega značaja in za katere finančni minister dr. Hainböck ni pokazal nobenega razumevanja, niso bile odločilnega pomena. Zadnji vzrok za demisijo je bilo najbrže polajeno gibanje socialnih demokratov »proč od Rima«. V političnih krogih menijo, da gibanje za izstop iz katoliške cerkve ni ostalo brez vpliva na katoliške kroge, ki so smatrali za umestno svetovati dr. Seiplo, ki je bil središče vseh socialnodemokratskih napadov, naj se umakne iz aktivne politike. Upali so, da bodo z odstopom dr. Seipla omiliti to cerkvi sovražno gibanje socialnih demokratov.

Dunaj, 3. aprila g. Eden izmed vzrokov demisije Seiplovega kabineta so najbrže tudi težave glede novega posoila. Ob 4. popoldne se je vršil ministriški svet, na katerem je dr. Seipel obširno obrazložil vzroke, ki so ga prisilili, da je podal ostavko. Vlada objavila izjavo, ki poudarja, da je trdovratna agitacija nakopičila toliko osebne mržnje, da ni bilo drugega izhoda kakor ostavka. Zlasti je bila tel gonji izpostavljena oseba državnega kancelarja in zato je vlada sklenila, napraviti prosto pot drugi osebi. Pogajanja zaradi sestave nove vlade se bodo pričela v kratkem. Kakor se govori v parlamentarnih krogih, se bo najprej še poskusilo izvesti rekonstrukcijo sedanje kabineta. Ta pa najbrže ne bo uspešla in se bo morala sestaviti nova vlada. Ni izključen sporazum med socialnimi demokrati in krščanskimi socialci po odstopu dr. Seipla, ako med vladnimi strankami ne bi prišlo do kompromisa. Seveda bi se v tem primeru moral določiti med obema strankama natančen delovni program.

Bolgarska prosi odgoditve reparacijskih obrokov

Francija ni pripravljena ustreči želji bolgarske vlade - Francoska politika je naperjena proti italijanski penetraciji na Balkanu

Sofija, 3. aprila r. Letošnji rok plačila bolgarske vojne odškodnine je potekel 1. aprila. Doselej pa bolgarska vlada še ni prejela iz Pariza poročila, dali ima plačati svoj obrok v polni izmeri, ali pa ji bo dovoljen popust 50 odst. Bolgarska vlada je oficijelno zahtevala odgoditve plačila aprilskega in oktobrskega obroka, da bi mogla dobiti sredstva za omiljenje bede, nastale zavoljo potresa. Zastopnika Anglije in Italije sta sporočila bolgarski vladi, da ne imata nič proti zahtevanim olajšavam. Zastopnik Francije pa se je izjavil proti odgoditvi. Ker mora biti sklep vseh teh predstavnikov soglasen, ima Bolgarska malo upanja, da bo zastopnik Francije v zadnjem času dobil iz Pa-

riza navodila v drugi smeri. V bolgarskih finančnih krogih tolmačijo to stališče Francije, češ da hoče ustreči Grški, kajti francoska politika v Sofiji je naperjena obenem proti italijanski ofenzivi na Balkanu. Ako Bolgarski ne bo uspelo doseči 50 odst. popust in odgoditve aprilskega plačila, ji preostaja edino upanje na popust oktobrskega obroka, ki znaša istotako 50 milijonov zlatih frankov.

Pariz, 3. aprila. r. Iz Aten poročajo, da je predsednik grške vlade Venizelos izjavil, da bo Grška eventualno pristala na ukinjenje grškega odstotka bolgarskih reparacij pod gotovimi pogoji, ki so v zvezi z rešitvijo vprašanja nemških reparacij.

Boji z mehiškimi uporniki

Glavna sila vstašev obkoljena - Konflikt z Ameriko zavoljo letalskih bomb

Newyork, 3. aprila. d. V okolici Jimenez so se vneli vroči boji med mehiškimi uporniki in zveznimi četami. Po poročilih mehiške vlade so uporniki od vseh strani obkoljeni, tako da na umik ni misliti. Ako se upornikom ne posreči prebiti obroča vladnih čet, potem je v kratkem računati s popolno likvidacijo mehiškega upora. Med obkoljenimi uporniki se nahaja tudi njih voditelj general Escobar, ki je še pred par dnevi napovedoval, da bo zadal vladnim četam odločilni poraz.

Naco, 3. aprila. d. Včeraj so obmetavala

uporniška letala z bombami mehiško obmejno mesto Naco - Sonora, ki ga drže vladne čete. Dve bombi sta padli na ameriško ozemlje, kjer nista napravili večje škode. Lažje ranjen je bil samo neki deček. Ameriške oblasti so ukretenle vse potrebno za očiščenje svojega ozemlja pred napadi uporniških letal ter odredile letalskim eskadri-
lijam v St. Antoniju, da se preeseli v neposredno bližino meje. Poleg tega je javila mehiški vladi, da bodo njena letala brezpogojno sestrelila na zemljo vsako letalo, ki bi preletelo ameriško mejo.

Ponovne vesti o poroki kralja Borisa

Budimpešta, 3. aprila. g. Po vesti »Pester Lloyd« iz Sofije je treba v kratkem pričakovati poroko kralja Borisa z italijansko princezo Giovanno. Baie je bolgarskemu kralju uspelo premagati odpor papeža proti tej poroki. Tudi Mussolini, ki upa, da si bo s tem zakonom pridobil važno pozicijo na Balkanu, je dal svoje dovoljenje. Papež je pristal na poroko s pogojem, da se bo vršila dvojna poroka in sicer ena po pravoslavju in druga po katoliškem obredu. Dalje je zahteval, da mora princeza Giovanna ostati katoličinja in da se sme le prestolonaslednik krstiti po pravoslavju obredu. Ostali otroci iz tega zakona morajo biti katoličani.

Aretacije bolgarskih komunistov

Sofija, 3. aprila. g. Zasledovanje ilegalnih komunističnih organizacij v Bolgariji traja dalje. Dosedaj je bilo aretiranih mnogo oseb, med temi pet dijakov, ki so v vojni-
nicah razdeljevali letake s pozivom na vojake, naj se upro proti sedanjemu režimu.

Davek na samce v Turčiji

Angora, 3. aprila. d. Turška vlada je predložila Narodni skupščini predlog zakona o uvedbi davka na neporočene obeh spolov od 25. do 45. leta. Zakon bo v kratkem sprejet.

Mobilizacija andorske vojske

Pariz, 3. aprila. d. Liliputanska republika Andora je odredila splošno mobilizacijo svojih vojnih obveznikov, 40 po številu. Kot vzrok mobilizacije navaja strah pred Primo de Rivero, ki je že ponovno grozil Andori, ker ne pristane na to, da bi njeni državljani služili vojaški rok v španski vojski. Primo de Rivera se sklicuje pri svojih zahtevah na to, da spada Andora pod področje španskega škofa v Urgelu.

Andora pa ne stoji samo v cerkvenih odnošajih s španskimi škofi, nego tudi v prijateljskih zvezah s Francijo, ki je njeva pokroviteljica že od leta 1697. Zato so se obrnili Andorčani naravnost na predsednika francoske republike Doumergu in ga naprosili za pomoč Francije. Pri tem se sklicujejo tudi na to, da so lansko leto polžili prisego zvestobe v roke francoskega prefekta departmana »Vrhodni Pireneje« in v redno plačali letni tribut v iznosu 960 frankov.

Beograjski Penklub

Beograd, 3. aprila. p. Beograjski Penklub je na svoji včerajšnji skupščini izvolil naslednji odbor: Predsednik Milan Grah, podpredsednik Veljko Petrović in Svetislav Petrović, tajnik Velmar Janković in Miroslav Petrović, odborniki: Izidora Sekulović, Manojlović, Milan Bogdanović in Milan Kanić.

Vprašanje ljubljanske železniške direkcije

Nekaj argumentov proti nesmiselnim govoricam o mo- žnosti njenega ukinjenja

Že več časa, osobito pa zadnje dne-
ve, se vedno bolj širijo govorice, da se
bosta ob prihodnji reorganizaciji vse že-
lezniške službe v Jugoslaviji ukinili tu-
di železniški ravateljstva v Ljubljani
in Subotici, tako da bi za celo območje
državnih železnic ostalo samo dvoje
direkcij za normalnoirne proge s se-
dežem v Beogradu in Zagrebu ter za
vse ozkotirne proge ena sama direkcija
v Sarajevu. Pripominjamo izrecno, da
iz službenega vira dosedaj ni ničesar.
kar bi potrjevalo te vesti, vendar go-
vorice nočejo ponehati in stano vzne-
mirajo tudi najresnejše gospodarske
kroge. Pred nekaj dnevi jih je javno
zabeležil tudi znani slovenski strokov-
njak v prometnih vprašanjih, tajnik
Zbornice TOI, g. I. Mohorič. Res je
vprašanje ukinjenja ljubljanske želez-
niškega ravateljstva tako važna
splošno državna zadeva osobito v go-
spodarskem pogledu, da se nikakor ne
more preiti preko takih vesti, četudi
predstavljajo morda le — poskusne ba-
lončke. Neokrnjeni obstoj ljubljanske
železniške direkcije ni samo ožja naša
zadeva, temveč je z ozirom na veliki
obsejni in tranzitni promet v severo-
zapadnem delu države ogromne važno-
sti za vso Jugoslavijo. Možnost vod-
stva vsega prometa v slovenskem delu
države iz Zagreba je iluzorična že iz
razloga, ker ima zagreška direkcija z
njenim področjem toliko posla, da bi
upravno ne mogla zmagovati velikega
prometa, ki se razvija vsakoletno na
območju ljubljanske direkcije.

Pred nami leži statistika državnih
železnic iz leta 1926., sestavljena po
uradnih podatkih iz vseh direkcij. Pred-
stavlja nam točno položaj do konca le-
ta 1926. V naslednjih letih se položaj
ni bistveno izpremenil, kar daje našim
načelnim izvajanjem toliko večji po-
vodek.

Od celokupnega normalnoirnega že-
lezniškega omrežja v Jugoslaviji v
skupni dolžini 6737 km pripada ljubljanski
direkciji le 16,6 odst., Zagrebu 30,5
odst., Beogradu 24,4 odst. in Subotici
28,5 odst. Ljubljanska direkcija ima to-
rej po dolžini le dobro šestino vsega
omrežja.

Popolnoma drugačna slika o važno-
sti naše direkcije pa nastane, ako pri-
merjamo njeno vršilnost v prometu. Na
ljudskem območju pride na vsa-
kih 4,9 km proge ena postaja ali po-
stajališče. Skoraj nobena teh postaj v
gospodarskem oziru ni pasivna, kar je
razvidno tudi iz vseh tablic, ki obrav-
navajo delo vsake posamezne postaje
glede potniškega in tovornega prometa.
Interesantno so številke za Ljubl-
jano, ki je imela leta 1926. nad 1 mil-
ijon 106.000 potnikov in kamor je pri-
spelo v istem letu okoli 400.000 ton
raznega blaga. Beograd kot največje
mesto države, skoraj petkrat večje od
Ljubljane, pa izkazuje v isti dobi le
okoli 1.088.000 potnikov in prispelga
blaga 657.000 ton. Mnoge druge posta-
je so važne kot oporišča živahnega no-
tranjega ter izvoznega in tudi tranzit-
nega prometa iz Avstrije in Češkoslo-
vazke v Italijo in obratno.

Iz koristnega dela lokomotiv je na-
dalje razvidno, da je zavzela ljubljans-
ka direkcija prvo mesto. Ostale direkcije
izkazujejo letno število koristnih
kilometrov na posamezno lokomotivo
le od 17 do 18 tisoč, ljubljanska pa nad
21 tisoč, 2600 več od državnega po-
vpredka. Še lepše in razumljiveje pa se
delo ljubljanskih lokomotiv zrcali v
statistiki brutoizvoznega prometa, kjer
zavzema ljubljansko ravateljstvo 23,7
odst., kar je napram dolžinski odstot-
kom po 16,6 odst. znatno več.

Celokupni promet vagonov v ce-
li državi je znašal 1.093.530.000 vagonov,
od teh polnih 766.458.000 in praznih
327.072.000. Razmerje med prvimi in
drugimi znaša torej 7 : 3. V ljubljanski
direkciji je bilo prevoženih celokupno
372.291.790 vagonov, kar znaša skoraj
34 odst. celotnega števila v državi, ali
eno tretjino celokupnega tovornega
prometa.

Od teh je bilo napolnjenih z raznim to-
vorom 292.432.254 vagonov, praznih pa
le 79.859.536 vagonov. Razmerje med pol-
nimi in praznimi vozovi je torej 8 : 2,
kar je znatno ugodnejše od 7 : 3. V
ostalih direkcijah doseže predmetno
razmerje 2 : 1, t. j. v vseh ostalih rav-
ateljstvih število praznih vagonov pre-
sega tretjino vseh prevoženih vozov
sploh. Edino ljubljanska direkcija izka-
zuje torej znatno boljše razmerje med
polnimi in praznimi vozovi. Zanimivo je
tudi

poglavje o potniškem prometu.

Celokupno število potnikov je znašalo
v letu 1926. skupno vsoto 35,8 milio-
nov. Od teh se je vozilo po teritoriju
ljubljanske direkcije preko 10,35 milio-
nov ali na vsaki eksploatacijski kilo-
meter 9,288 oseb. Nobena druga direk-
cija ne izkazuje tako visokega števila!
Na območju beogradskega ravateljstva
pride na posamezni kilometer le 4,399,
na območju zagreškega 5,607 in na
območju subotičkega le 3,66 potnikov.
V ce-
li državi znaša povprečno število
potnikov na eksploatacijski kilometer
5,391. V ljubljanski direkciji je torej
potniški promet najvišji.

Se bolj opazljive pa so razlike med
ljudskimi in ostalimi direkcijami
glede tovornega prometa,
ki predstavlja največji in najznatnejši

dohodek državnim železnicam ter nam
kaže obenem tudi, kje so železnice naj-
bolj izrabljene po gospodarski strani.
Statistika kaže, da se je prevozilo to-
lako največ brzoovozne robe in tudi to-
vornega blaga na progah, ki pripadajo
direkciji v Ljubljani. Na posamezni kilo-
meter njenega omrežja pride preko
5679 ton tovora, dočim je isto razmerje
v beogradske direkciji samo 1832 ton,
v zagreški 2676 in subotički samo 1580
ton. Od celokupnega tovornega prometa,
ki je znašal leta 1926. v Jugoslaviji
17.601.000 ton, pripada na ljubljansko
območje preko 6,327.520 ton ali 36 odst.,
kar daleko odtehta dolžinski razmerje
16,6 odst. Tudi v kasnejših letih je zna-
šal tovrstni promet po progah ljubljans-
ke direkcije preko 36 odst. celokupne
tonaže. To število tudi popolnoma od-
govarja gori navedenemu številu in
odstotnemu razmerju prevoženih va-
gonov.

Ako se odšteje od pravkar navede-
nih vsot razne režijske pošilke in trans-
porte, dobimo sledečo sliko: Celokupni
koristni, pravi gospodarski pro-
met je znašal v Jugoslaviji 15.462.467
ton, tako da pripade na en eksploatacijski
kilometer okoli 2344 ton. Porazdelitev
po posameznih direkcijah je sledeča:
Beograd 2.383.103 ton, na 1 km
mreže 1492 ton, od celote 15 : 4 odst.,
Zagreb 4.770.745 ton, na 1 km mreže
2368 ton, od celote 31 : 0 odst., Ljubl-
ljana 5.454.071 ton, na 1 km mreže 4895
ton, od celote 35 : 3 odst., Subotica
2.854.548 ton, na 1 km mreže 1524 ton,
od celote 18 : 3 odst.

Ljubljanska direkcija je imela torej
ne samo v celokupnem tovornem,
temveč tudi v gospodarsko koristnem
prometu, ki predstavlja prave dohodke
za železniško upravo, prvenstvo med
vsemi direkcijami.

Vsi navedeni podatki se sicer nana-
šajo na leto 1926., niso pa se mnogo
izpremenili niti leta 1927, niti 1928. To
sledi že iz števila onih kilometrov,
katerih izkazuje ljubljanska direkcija
leta 1926. skupno 344 milijonov, leto
kasneje 327 milijonov in leta 1928. za-
rad pomanjšane izvoza vsled sla-
bejše letine le 317 milijonov. Približno
v istem razmerju pa so padla tudi šte-
vila ostalih direkcij.

Vse te številke, katerim bi se mogle
dodati še druge, govorijo torej več ka-
kor dovolj. Pripomniti pa je vsekakor
še to, da je splošno znano po ce-
li državi, da je baš v ljubljanski direkciji
v vseh ozi-
rih vzoren red in vlada v
prometu skoraj absolutna točnost, ki je
v nekaterih drugih predelih nismo vajeni
v toliki meri, četudi se je v zadnjih le-
tih v tem oziru pokazal znaten napre-
dek.

Kje bi naj bil torej razlog za ukine-
nje direkcije v Ljubljani? Iz vseh sta-
tističnih podatkov je popolnoma točno
razvidno, da izpolnjuje ta direkcija v
vseh ozi-
rih v najboljši meri vse pre-
d-
pogoje in presega v potniškem in to-
vornem prometu daleko direkcij v
Beogradu in Subotici ter se približuje
celo prometu v skoraj še enkrat večji
zagreški direkciji. Ali bi bilo morda
potem kaj boljše, ako bi se pridružil
vse ljubljanski železniški kompleks
Zagrebu? Prepričani smo, da ima za-
greška direkcija z lastnim omrežjem,
ki že sedaj presega glede dolžine
splošno evropsko normalo prav izdat-
no, dovolj posla, da drži pri sedanjih
razmerah ves stroji pokoncu in ji prav
nič ni treba pridruživati še ljubljans-
kih prog, saj bi s tem morala upravl-
jati zagreška direkcija skoraj 70 od-
stotkov vsega prometa!

Obstane ljubljanske direkcije mora
biti osiguran že z ozirom na notranji
krepko razviti promet in pa z ozirom
na glavno našo izvozno žilo napram
zapadu, ki je že danes posekala glede
izdatnosti ves promet na Solun in ju-
g sploh. Ako pa se k temu prište-
e celo živahni in mnogo stotisočev ton
broječi tranzitni promet na progi Ma-
ribor-Rakek in Jesenice-Podbrdo, po-
tem je s tem opravičenost obstoja ljub-
ljanske direkcije zadostno povdarena
in dokazana. Prometno ministrstvo sa-
mo pa priznava program na ljubljans-
kem teritoriju nekako prvenstvo pred
ostalimi tudi glede dotacije osovja, ki
ga pride na 1 kilometer preko 10 ravo
vsled izredne važnosti glavnih prog,
dočim znaša isti koeficient pri ostalih
direkcijah, zlasti na subotičkih progah
precej manj. Navzlic vse težnje za šte-
denje se tudi preko tega dejstva ni
mogli iti, temveč se je moralo dovoliti
svetovno važni program zadostno,
česarvno še vedno prenizko dotacija
osovja.

Govorice o ukinitvi ljubljanske želez-
niškega ravateljstva so se pojavile
že večkrat. Toda vedno se je proti ta-
kim nameram dvignila vsa naša jav-
nost z opravičenimi protigargumenti.
Isto naj bo tudi to pot. Prepričani pa
smo, da se bo pridružila tudi vsa osta-
la jugoslovanska javnost, zlasti pa zo-
spodarski krogi cele države, ki vidijo v
urejenosti in točnem poslovanju želez-
nic v severozapadnem delu države veli-
ko korist za celokupno narodno gospo-
darstvo. Pri tem se ne sme prezreti
dejstva, da so prav za prav vse ostale
direkcije mnogo prevelike, saj znaša
povsod njihova dolžina prog skoraj
2000 km, kar se da le težko upravljati
iz enega ali dveh centrov.

To se je v polpretekli dobi pokazalo

pri naši celokupni državni administraci-
ji. Povsod se je pokazala težnja po
dekoncentraciji, zato nam je nepojm-
ljivo, da bi se resno mislilo na ukinitve
ljudljanske direkcije ter tako hotelo zo-
pet nastopiti po kot pretrani centraliza-
ciji vsega železništva v Beogradu in
Zagrebu.

Izkušnje nas uče, da bi bilo veliko
bolje za naše železnice, ako bi se šte-
vilo direkcij raje povečalo na ta način,
da bi se razdelili i zagreška i beograjs-
ka direkcija in bi dobili še novi direk-
cije v Skoplju in Osijeku. S tem bi se
pri zmanjšanih aparatih sedanjih veli-
kih direkcij dosegli mnogo izdatnejši
uspehi, kar je nedvomno pokazala baš
ljudljanska direkcija tekom vseh let
svojega poslovanja. Napačno bi bilo
ukinjati nekaj, kar se je obneslo, pač
pa mnogo pravilnejše, da se uvede po-
vsod uprava po vzorcu ljubljanske di-
rekcije.

Obnovljeni slovenski listi v Italiji

Na Veliki petek je izšla v Gorici pr-
va številka novega slovenskega tedni-
ka pod imenom »Novi listi«. Po večme-
sečnem presledku, odkar so bili ustav-
ljeni slovenski listi v Trstu in Gorici,
so italijanske oblasti dovolile bivšemu
poslancu dr. Engelbertu Besednjaku,
da začne pod svojim uredništvom iz-
dajati dva slovenska in en hrvatski
list, Poleg »Novega lista«, ki je politič-
no informativen tednik, bosta izhajala
še poučni in zabavni mesečnik »Dru-
žina« in hrvatski tednik »Istarski list«.
Vsi trije bodo izhajali v Gorici.

Prvi številki »Novega lista« je napi-
sal dr. Besednjak uvod, v katerem prvi
med drugim: »S pričujočo številko
»Novega lista« se pojavlja po večme-
sečnem presledku spet slovenski časnik
v deželi. Našemu omikanemu ljudstvu
je bilo hudo, da ni moglo več zasledo-
vati domačih in tujih dogodkov. Ču-
tilo se je prikrajšano v svoji potrebi po
izobrazbi, zadeto v svojih gospodars-
kih koristih. O tem stanju smo poro-
čali po ukinitvi slovenskega tiska v
Rim in obrnili nanj pažno osrednje
vlade. G. Mussolini je uvidel in se od-
ločil, da dovoli Slovincem en mesečnik
in en tednik in ravno tako en tednik
Hrvatom.«

Podpore za povzdigo šolstva

Komisar oblastne samoupravne oblasti
ljudljanske je nakazal za povzdigo šolstva
naslednje zneske: a) za nove šole: Mrzla
vas 20.000 Din, Zg. Šiška pri Ljubljani 15
tisoč Din, Lipoglav in Javorje, občina Do-
brunje za vsako po 25.000 Din, Sela pri
Rimniku 20.000 Din, Gaberje pri Novem
mestu 30.000 Din, občina Sv. Katarina nad
Trzinom za šolo v Lomu 25.000 Din, za šolo
v Zgornji Dolini 15.000 Din, za šolo v Za-
plani 30.000 Din, Škofja Loka 50.000 Din;
b) za popravilo šole: Reteče, občina Sta-
ra Loka 10.000 Din, Smarjeta na Dolenskem
30.000 Din, Trzin 30.000 Din, Velika Dol-
ina 25.000 Din, Mirna peč 30.000 Din, Ra-
njakova 30.000 Din, Homec 10.000 Din, Stu-
denec nad Krškimi 15.000 Din, Sentgotard
10.000 Din, Smarje pri Ljubljani 10.000 Din,
Trata nad Škofjo Loko 10.000 Din, Velike
Lašče 10.000 Din, Zalop pri Komendi 20.000
Din, Leskovec pri Krškem 10.000 Din, Stu-
denec - Iz 10.000 Din, Brdo pri Lukovici
5000 Din, Svibno pri Radejah 2000 Din, Bu-
čka 5000 Din, Nomenj 8000 Din, Planina,
okraj Crnomelj 5000 Din, Javorje nad Škof-
jo Loko 20.000 Din, Selo pri Šumberku 30
tisoč Din, Sv. Anton pri Rajhenburgu 25
tisoč Din, meštanska šola v Brezicah 25.000
Din;

c) za šolske vodnjake, vrtove, vrtno ogra-
je, greznice, učiteljska stanovanja itd.:
Jarše 1000 Din, St. Lovrenc na Dolenskem
3000 Din, Mozeli 1500 Din, Trstenik 2500
Din, Javorniški Rovt 3000 Din, Korin 5000
Din, Skarjuna 2500 Din, Zalna 5000 Din,
D. M. v Polju 1000 Din, Radeče 10.000 Din,
Crnuče 5000 Din, Zvirče 5000 Din, Zuž-
berk 10.000 Din, Gor. Pirniče 2500 Din, Bo-
slavloka 8000 Din, Kamnagorica 5000 Din,
Križe pri Trzinu 5000 Din, St. Jernej 1000
Din, Šmartno pri Kranju 5000 Din, Rakek
15.000 Din, Boštanj 2000 Din, Turjak 2000
Din, Breznica 5000 Din, Božakovo 1000 Din,
Blanca ob Savi 5000 Din, St. Jurij pri Gro-
supljem 2500 Din, Veliki trn 2000 Din, Ka-
pele 10.000 Din, Lesce 1000 Din.

Upokojeni davčni upravitelji

Beograd, 3. aprila. p. Na predlog finan-
nega ministra je kralj podpisal ukaz o upo-
kojitvi večjega števila uradnikov finančne
stroke. Med drugimi so upokojeni naslednji
višji davčni upravitelji v Sloveniji, in to:
Josip Stilič v Ljubljani, Anton Štepič v
Mariboru, Jakob Drol v Ljubljani, Martin
Zorman v Ptuj, Martin Kole v Ormožu,
Ignac Perharčev v Ljubljani, Rudolf Strnad
v Ljubljani, Makso Zotter v Krškem, Rudolf
Golovšek v Celju, Robert Štepič v Celju,
Valentin Kompar na Vrhnici, Jakob Blažon
v Celju, Ernest Kohlar v Ribnici, Rihard
Boltavter v Ljubljani, Fran Čebul v Radov-
ljici, Alojzij Klotnar v Brezicah, Frane Lun-
ger v Ljubljani, Frane Valentin v Celju in
Alojzij Mazgon v Mokronogu.

Aprilska zima

Beograd, 3. aprila. p. Tekom večeršnjeg-
ga in današnjega dne je po vsej državi
temperatura naglo padla v Južni Srbiji
ter v nekaterih pokrajinah Bosne in Her-
cegovine je padla temperatura celo pod
ničlo. Skoraj po vsej državi je deževalo,
ponekod pa je tudi snežilo. Največ pada-
vin je bilo v Bosni, kjer znašajo pada-
vine 29 mm, nato pa sledi Slovenija, ki je
imela do danes jutraj 16 mm padavin.

Smrt levine v zagreškem zoološkem vrtu

Zagreb, 3. aprila. 6. Zaradi desolantnih raz-
mer v zagreškem zoološkem vrtu je več-
rja poginila levina Olga. Po mnenju vete-
rinarja dr. Omerze je poginila zaradi tu-
berkulozne, ker je bila njena kletka pre-
več tesna ter brez zraka in solnca.

Inspektor celokupnega prometa

Beograd, 3. aprila. p. Za inspektorja ce-
lokupnega prometa je v smislu nove ured-
be o organizaciji prometnega ministrstva
imenovan dosednji pomočnik uprave po-
morske in rečne plovidbe na razpoloženju
Jevrem Popović. Novi inspektor je danes
že nastopil svoje mesto in bo v najkraj-
šem času nastopil večje inspekcijsko po-
stovanje, pri čemur bo posetil vse važnej-
še prometne centre, da se tako na licu
mesta prepriča o stanju našega prometa
in o potrebnih ukrepih.

Incident na zagreški policiji

Zagreb, 3. aprila. n. Odvetnik dr. Ivo
Ramić je bil aretiran ob 1. popoldne ter
je bil na policiji zadržan skupno s privat-
nim detektivom Gjuratičem. Med zaslišava-
njem je došlo do prepira med dr. Rami-
ćem in detektivom Gjuratičem, v katerem
je dr. Ramić detektiva oklofutal. Zato je
službojoči policijski uradnik odredil za dr.
Ramića zapor. Vzrok Ramićeve aretaci-
je ni znan.

Telefonski promet z Madžarsko

Beograd, 3. aprila. p. Ministrstvo pošte je
odobrilo, da se vzpostavi direktna telefonska
zveza med Mariborom, Dravogradom
in Prevaljami na naši strani in Dombovarom
na Madžarskem ter med Beogradom, Ljub-
ljano, Mariborom in Merno na Madžarskem.

Imenovanja v prometnem ministrstvu

Beograd, 3. aprila. 6. Za referenta v promet-
nem ministrstvu sta imenovana v tretji skupini
1. kategorije Josip Cugmus in dr. Fran Vondina.

Tudi poljska vlada pred demisijo

Varšava, 3. aprila. h. Včerajšnji razgo-
vor med državnim predsednikom in
ministrskim predsednikom Bartlom, glede
izpremembe sklepov ministrskega pre-
sednika o demisiji niso razčistili položaja.
Ministrski predsednik Bartel je sklenil po-
dati ostavko. Odstop predsednika vlade
pa bo imel za posledico tudi demisijo ce-
lokupnega kabineta. Kakor se govori, je
bila ta demisija že podana in jo je držav-
ni predsednik v načelu sprejel. V politič-
nih krogih se pričakuje, da bo v prihodnjih
dneh sporazumno med ministrskim pre-
sednikom, državnim predsednikom in
maršalom Piłsudskim določen kandidat za
predsednika vlade.

Schacht o delu reparacij- skih strokovnjakov

Pariz, 3. aprila. d. Predsednik nemške
delegacije v odboru strokovnjakov dr.
Schacht je dal pariškemu zastopniku Wol-
fove agencije sledečo avtorizirano izjavo:
Razgovori odbora strokovnjakov so se raz-
vijali doslej v prav prijateljskem duhu. V
teku teh pogajanj za ureditev mednarodnih
finančnih odnosov in pri likvidaciji zad-
njih posledic vojske bo vsekakor prišlo še
do marsikake težkote, ki bodo podaljšale
te razgovore. Vendar obstoja zaradi do-
bre volje vseh strani upravičeno upanje na
pozitiven uspeh.

Litovska vlada zapira socijaliste

Königsberg, 3. aprila. s. Po semkaj do-
speli vestih iz Kovna, je policija snohi
aretirala skoraj vse vodilne člane socialno-
demokratske stranke. Po sporočilu policije
gre za odkritje tajnega zborovanja v redak-
cijskih prostorih lista »Socialni demokrat«.
Policija je snohi okolišla poslopje ter are-
tirala vse, ki so bili v poslopju, ali ki so
hoteli vstopiti. Navoljva je približno 100
oseb. V zvezi s to akcijo policije je tudi pre-
iskava v prostorih centralnega komiteja de-
lavške konfederacije. Pri tem je bilo več
članov aretiranih, zahtiski zadnje stran-
kine konference pa so bili zaplenjeni.

Razsodba v Gajdovem procesu

Praga, 3. aprila. g. V procesu proti če-
škim fašistom, obtoženim radi javnega na-
silstva, ker so vlomili v vilo nekake vi-
šje državne uradnike, da se polaste
spisov o Gajdu, je bila danes izrečena
razsodba. Obsojenih je bilo šest obtožen-
cev, in sicer trije zaradi zločina javnega
nasilstva, trije pa zaradi sokrivde in sicer
na 4 mesece, odnosno 3 mesece ječe. Pet
obtožencev pa je bilo oproščenih. Posto-
panje proti Gajdi, dr. Bramšovskij in de-
loma proti Scheinostu je bilo izločeno.
V tem procesu bodo današnji obtoženci in
oprošteni nastopili kot priče. Državni
pravniki in branitelji so vložili priziv
proti današnji razsodbi.

Snežni viharji na Saškem

Berlin, 3. aprila. s. V Rudogorju in ve-
likem delu Saške je nastopil nov mrzli
val, tako da so divjali nad 16 ur močni
snežni viharji. Na mnogih krajih je pri-
šlo do novih težkote v prometu. Po poro-
čilu meteorološke postaje se je mrzli val
razširil nad vso Nemčijo ter nad večjim
delom sosednih držav. Za prihodnje dni je
pričakovati še večjega pada temperature,
čeprav ni več pričakovati snega.

Letalske nesreče

Mexico, 3. aprila. d. V soboto je treščilo
na zemljo nedaleč od Tampica neko letalo
in se popolnoma razbilo. Izpod razvalin so
potegnili čisto ožgana trupla dveh ameri-
ških pilotov.

Riverside, 3. aprila. d. Na letalu, ki je le-
telo preko kalifornijskega mesta Beaumont
je nenadoma eksplodiral rezervor za ben-
cin. Letalo so v hipu obkloplili plameni in pri-
čelo se s strašno brzino padati proti zem-
lji. Ko je priletelo na zemljo je bila vsaka
pomoč izključena tako, da so mogli samo
še izkopati izpod ruševin pet ožganih trupel.

Hmeljski trg

Zatec, 3. aprila. h. Promet majhen, celo-
kupno 50 metarskih stotov. Za prvovrstno
blago se je plačalo 1400, za srednjo kva-
lito 1250 K.

Vesti iz Julijske Krajine

V Gorici je umrl upokojeni nadučitelj g.
Josip Kenda, star 73 let. Pokojnik je bil
rojen v Temlinah pri Kneži. Služboval je
v Dol. Trebuši, Idriji ob Ibači in na Ljub-
nu. Kot upokojenec je živel v Gorici, kjer
je dolgo časa marljivo deloval v »Goriški
ljudski posojilnici«. Kenda je nabiral na-
rodne pravlice, pogovore in domače be-
sede. Njegova zbirka ima gotovo mnogo
za jezikoslovce važnega gradiva. Pokojni-
ku blag spomin!

V soboto zvečer, ko se je vila velikono-
na procesija po Stanjelu na Krasu, je iz-
bruhnil v hiši Filipa Kočevarja velik ogenj.
Doma je bila samo neka mladenka, ki se
je nahajala spodaj v trgovini. Ogenj se je
razvil v notranjosti poslopja in kmalu je
rdeč zubeli prodrl streho. Dekle je hitelo
po pomoč, opazili pa so požar tudi že so-
sedje, ki so prihiteli na pomoč in pometali
iz goreče hiše skozi okna pohištvo, obleko
in kar se je še pač dalo rešiti. Ker v Stan-
jelu ni gasilnega društva, ognja ni bilo
mogoče omejiti in hiša je pogorela do tal.
K sreči so kmalu prispeli ognjegašci iz Tr-
sta, ki so rešili pred požarom vsaj sosed-
nja poslopja. Kočevar ima škode okoli 280
tisoč lir, ki je menda krita z zavarovalnico.

Tragičen incident se je pripetil na ple-
biscitni dan pri Pazinu. Ko je korakala sku-
pina kmetrov iz okolice v mesto, so izza
nekega občestnega grma padli strel iz pu-
ške in 63-letni volilec Ivan Tuhtan se je
zgrudil zadet na tla. Spravili so ga takoj
v pulsko bolnico, kjer pa je kmalu umrl. V
Sentpetru na Krasu so par dni pozneje are-
tirali 25-letnega Istrana Vladimirja Gortana,
ki ga sumijo, da je umoril Ivan Tuhtana.

Včerašnje avdijence

Beograd, 3. aprila. p. V avdijenci na
dvoru je bil danes med drugimi tudi naš
atenski poslanik Tiha Popović, ki je poro-
čal kralju o ratifikaciji prijateljskega pak-
ta z Grčijo. Nadalje je kralj sprejel v av-
dijenci pravoslavnega patrijarha Dimitrija
in večjo deputacijo Gajreta.

Sodišče za zaščito države

Beograd, 3. aprila. n. Mesarski po-
močnik Gabriel Smid, ki je bil areti-
ran v zvezi s krvoprelitjem lani dne 1.
decembra na vogalu Petrinjske in Ju-
rišičeve ulice, bo izročen čez dni Dr-
žavnemu sodišču za zaščito države v
Beogradu, ki bo izvedlo glavno raz-
pravo. Smid je obtožen poizkušenege
umora policijskih stražnikov, torej or-
ganov oblasti, za kar je pristojno le
Državno sodišče za zaščito države.
Smid bo brzkone jutri odpeljan v Beo-
grad. Istotako se bo pred Državnim
sodiščem za zaščito države v Beo-
gradu v početku prihodnjega tedna vr-
šila razprava proti bivšemu natakarku
Marku Ozaniću, ki je bil aretiran za-
radi atentata v zagreški kavarni
»Korso« na uradnika notranjega mini-
strstva Gauerja.

Obširne spremembe pri

Naši kraji in ljudje

Nagrada mlademu slovenskemu pisatelju

Prosvetno ministrstvo razpisuje vsako leto glasbeno - književne natečaje in tako, če tudi s skromnejšimi nagradami kakor v drugih kulturnih državah, prispeva k napredku naše nacionalne umetniške produkcije.

Letos je bil razpisan tak natečaj za najboljšo še ne objavljeno opero, roman in

dramo v državi. Po izjavi razsodišča prekaša uspeh letošnjega natečaja i po številu doposlanih del, kakor tudi po umetniški kvaliteti vse dosedanje. Kljub temu delstvu jurija nobenemu opernemu delu, ki jih je bilo 7 predloženih v oceno, ni priznala nagrade, ker ne eno izmed njih po svoji umetniški vrednosti ni povsem zadovoljevalo.

Tudi s pripovednimi deli, izmed katerih sta bila nagradjena dva romana, komisija ni bila povsem zadovoljna; po njenem mnenju tudi noben roman ne očituje dovelj epskega karakterja in snovne uravnoteženosti. Pač pa dosegajo nekatera dramatska dela vsa umetniško kvalitizacijo. Od skupnih 25 dramatskih del jih je prišlo v poštev pri ožji izbiri 6, od katerih sta bili potem kot najboljši izbrani: »Dobrodo v mesto Gogje« dr. Slavka Gruma in »Bez ljubavi« Velmarja Jankovića. Tako si moramo šteti v izredno čast, da je bila to pot slovenska drama (kljub ne baš idealnim književno - kulturnim odnošajem, ki vladajo pri nas) priznana za najboljšo in je bil eden naših najmlajših pisateljev prvi Slovenec, ki je s svojim delom pri tem pomembnem tekmovalu z odličnim uspehom pridobil priznanje slovenski književnosti.

Rdeči križ v Bosni in pri nas

Prejeli smo letno poročilo oblastnega odbora Rdečega križa v Sarajevu. Posnemamo, da se je številno članov samo v področju tega oblastnega odbora dvignilo lani od 2670 na 10.148 članov, kar je naravnost občudovanja vreden napredek. Pri organizatornem delu so podpirali oblastni odbor vsa državna in samoupravna oblastva, kakor tudi vse karitative ustanove, osebno pa šolska mladina, organizirana v Pomladku Rdečega križa.

V letu 1927, je razdelil sarajevski oblastni odbor 81 vagonov koruze v vrednosti dveh milijonov dinarjev med gladujoče (zaradi suše), lani pa 174.041 Din med one, ki so zaradi hude zime največ trpeli. Sarajevski oblastni odbor si je postavil krassen dom, v katerem so pisarne zanj, za oblastni odbor Pomladka in za sarajevski krajevni odbor RK. Poleg teh prostorov se nahaja v domu javno kopališče, ambulaterij in dvorana za prireditve, koncerte itd. Društveni dom je žarišče vsega kulturnega in karitativnega delovanja v Sarajevu. Poročilo zaključuje, da so Bosanci vzljubili Rdeči križ kot najvišjo človekoljubno ustanovo. Tudi naš oblastni odbor RK za Slovenijo razvija dokaj živahno delavnost. Njegovo članstvo se je v zadnjem času potrojilo. Prihitiel je na pomoč nesrečnim z izdatnimi podporami. Naše požrtvovalne krajevne organizacije prirejajo samaritanske tečaje, ferijalne kolonije, predstave, predavanja itd. ter se trudijo, da bi izboljšale moralno in gnetno stanje našega ljudstva. Vendar pa naš oblastni odbor glede članstva še daleč zaostaja za sarajevskim. Na

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabostih, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespianju, oslabelosti, nevolji do dela povzročijo naravna »Franz-Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz-Josefove« vode. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

naš lastni dom pri naših skromnih denarnih sredstvih niti misliti ne moremo. Pri tej priliki se opetovano obračamo na slovensko javnost s prošnjo, da nas pri našem stremljenju podpira s tem, da v mnogobrojnem številu pristopa k naši človekoljubni organizaciji, da bomo tudi mi lahko rekli: »Slovinci so vzljubili Rdeči križ!«

Oblastni odbor RK.

Štefan Lehpaer

V najlepši moški dobi je včeraj umrl v Ljubljani šef javne borze dela g. Štefan Lehpaer. Pokojnik je bil rojen 19. novembra 1878. v Zagrebu. Ko je dovršil dva razreda obrtne šole v Zagrebu, se je posvetil Guttenbergovi umetnosti, ter je bil pred vojni več let tehnični vodja Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Takrat je tudi pridno deloval v strokovnih organizacijah, zlasti v prosvetnem področju. Bil je velik ljubitelj glasbe.

Po svetovni vojni, tekom katere je prebil v vojaški službi tri leta, je vstopil v državno službo ter je organiziral javno borzo dela v Ljubljani, ki ji je bil kmalu postavljen na čelo. Bil je organizator talent, vesten in objektivni mož. Bolehal je le kratko dobo. Energično je kluboval hripi, kateri pa se je pred tednom pridružil težka pljučnica — in g. Lehpaer je včeraj ob 4. jutraj podlegel. Zapušča vdovo in enega otroka. Pogreb se bo vršil jutri, v petek ob pol 15. iz Prisilne ulice 1.

Bodi blagemu pokojniku ohranjen časten spomin!

Velik požar sredi Tržiča

Tržič, 3. aprila. Na velikonočni ponedeljek zvečer, ko so nekateri že spali, drugi pa so se še veselo mudili v gostilni ali so se vračali domov, je opazil mali dečko Podlipnik ogenj na Polakovi pristavi, kjer je imel svojo kolarsko delavnico g. Lukanc. Deček je tekel v prvo gostilno, a mu niso verjeli, češ, da je vse le prvoaprilska šala. Še potem, ko je tromba klicala gasilce, so mnogi tako dolgo mislili na prvi april, dokler niso videli veliko streho gospodarskega poslopja v tolikem plamenu, da je bil Tržič in hrib pri sv. Jožefu kmalu močno razsvetljen.

Gasiti so začeli trije gasilci z malo ročno motorno brizgalno, ki so jo postavili v potok Mošenik, ob katerem stoji Polakova pristava. K sreči je nasproti pristave deklisli dom tržiške predilnice, odkoder je neka delavka tudi takol pomagala gasiti. Med tem je prispela velika motorna brizgalna na most čez Mošenik, cevi so bile hitro napelane, v naglici pa je nekdo v bencinski rezervuar nalil vode in se je nekaj časa zamudilo s popravljanjem te napake.

Zar ognja so opazili po vsej tržiški okoli in so prišli na pomoč tudi gasilci iz Kovorja. Radovednih ljudi se je zbralo veliko število, orožniki pa so morali nastopiti celo s silo, da so dobili ljudi za ročni pogon kovorske brizgalne. Vsi gasilci so delali neumorno in požrtvovalno. Pomagalo jim je vzorno nekaj delavk iz predilnice in silno pridlen je bil tudi deček, ki je prvi opazil požarno nesrečo.

Škoda je velika. Kolar Lukanc si je ravno urejeval motorno delavnico in je ob vse. Lastnik pristave g. Inž. Polak je imel na

podu okoli 4000 kg sena, slamoreznic in več drugega gospodarskega orodja. To mu je vse zgorelo. V hlevu je bilo več izdelanih voz in sani, ki so jih deloma rešili. Od tu so rešili tudi precejšnjo zalogo lesa. Zavarovalnica ne krije škode v nobenem pogledu.

Kako je ogenj nastal, je še danes nejasno. Kolarjevi delavci in valenci so že v soboto zvečer zapustili delavnico. Požar je prebivalstvo silno razburil. Pri ognju so ostali vsi noč gasilci in orožniki. Proti jutru se je kljub dežju zopet na nekaterih mestih dvignil plamen in gasilci so se morali zopet truditi, da so s hidrantno cevjo zadušili ogenj. Gotovo bi se bilo več rešilo, če ne bi bila nastala nesreča ravno na veseli velikonočni praznik in povrh še na prvi april. Tržič je danes že tolikšen kraj, da bi moral misliti na stalno nedeljsko pripravljenost za primer požara ali kake druge nesreče.

Blizu pol milijona Din škode po požaru v Žirovnici

Rakek, 3. aprila.

Komaj se je nekoliko popravila škoda, ki jo je lani poleti povzročil katastrofalni požar prebivalcem Gorenjega Jezera, že je včeraj sredi nepričakovane snežne meže zadela gorenje - cerkniško kotlino nova velika požarna nezgoda, ki je hudo oškodovala prebivalce prikupljive vasice Žirovnice pri Grahovem ob Cerknitem jezru. H kratkemu poročilu v današnjem »Jutru« nekaj pripomb in podrobnosti.

Velike važnosti bi bilo, da bi bili kraji Notranjske zvezani medsebojno s telefonom, ki bi ravno ob takih katastrofah vršil hitro obvestiteljsko službo. Zaradi snežnih metežev niso mogli bližnji kraji (Cerkljica, Rakek in Loška dolina) opaziti požara, pa tudi niso mogli biti iz Grahovega pravočasno obveščeni o izbruhu požara, da bi mogli gasilci takoj pohiteti na pomoč prizadeti Žirovnici.

V hudem snežnem metežu je začelo kmalu popoldne silno grmeti. Prebivalci Žirovnice, ki je oddaljena od Grahovega približno tri četrt ure proti podnožju Križne gore, so ždeli v svojih hišah. Okoli 13. se je vsa vas razsvetlila. Strela je udarila v neki kozolec in kmalu nato so se čuli obupni klici po vasi: »Pri Kovaču gor!« Strela je bila treščila v gospodarsko poslopje posestnika Janeza Sege, p. d. Kovača, in povzročila požar, ki se je z vso naglico začel širiti na bližnja gospodarska poslopja sosedov, ki so nekaj sto korakov oddaljeno od stanovanjskih hiš, stoječih vzporedno s cesto. Žirovčani so si ravno pred kakimi 14 dnevi omislili novo brizgalno, ki je tokrat takoj stopila v akcijo. Z največjim naporom so žirovniški gasilci pričeli z lokaliziranjem požara. Kmalu so jim prihiteli na pomoč tudi gasilci iz Grahovega. Ogenj je že obhvalil nekatere hiše, toda dve brizgalni sta z močnimi curki vode rešili stanovanjska poslopja obema plamenov. Lastniki hiš sami so reševali svojo lastnino v največji nevarnosti. Težje se je poškodoval posestnik Brinar, ki je dobil opekline na rokah in na glavi.

Da niso prebivalci ostalih krajev opazili požara, ni nič čudnega, ker je bila vsa vas zavita v gosti dež snežink. Pač so smrdeči

MOŠTVO SK ILIRIJA — DRŽAVNI PRVAK V CROSS COUNTRY TEKU Od leve na desno: Senčur, Tinta, Kumer, Sporn, Hladnik, Banovec, Vidmar. SK Ilirija priredi nocoj ob 20. uri zmagovalec v restavraciji »Sion« požarni večer.

„Naš zakon je srečen,“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj imam časa za svojega moža, tudi ko se pere perilo. Jed je vedno ob času gotova, ker RADION pere perilo sam.“

Varuje perilo!

dim ljudje občutili celo v poldrugo uro oddaljeni Martinjak, kjer pa niso mogli presoditi, kje utegne goriti. Požar je močno pospeševala burja, na drugi strani pa je sneg kolikor toliko oviral razširjanje ognja.

Požar je uničil desetim posestnikom 13 gospodarskih poslopij. Zgorele so velike zaloge sena, slame, detelje, vse poljsko orodje, ki je bilo spravljeno, kakor tudi večja količina suhega lesa. Škodo cenijo do pol milijona dinarjev.

Žalostni prestopki v pijanosti

Hrastnik, 3. aprila.

Letos o Veliki noči je bilo veliko veselje in silno popivanje po gostilnah. Razigrani duhovi pa so se od preobila alkohola čisto razburili in prišlo je do večjih in manjših pretepotov. Pri mnogih je morala intervenirati žandarmerija. Tako je na veliko soboto zvečer neki steklar v gostilni blizu kemične tovarne udaril s prazno steklenico po glavi svojega pivskega tovariša, delavca kemične tovarne Janeza P. in mu prizadel dve težji rani. Janez se je nezavesten zgrudil na tla, a ko se je zopet zavedel, je začel v hudi pijanosti piti svojo lastno kri, ki mu je kapljala iz ran in jo je prestregal z rokami.

Na velikonočni večer so prišli iz Trbovelj rudarji Ernest, Leopold in France v Hrastnik, kjer imajo svoja dekleta. Hudo so se napili ter se ustavili na mostu, ki vodi na Brnico. Tu so kričali in surovo nadlegovali mimoidoče. Mimo je prišel rudar Jože Košič iz Hrastnika s svojo družbo. Trije pijanci na mostu družbe niso pustili preko. Navali so na Košiča, ga podrli na tla in eden ga je zabodel tudi v levo lice in mu prizadel težjo rano.

V rano je bil zaboden tudi rudar Vodišek, ko je šel na božjo pot v Lurd pri Rimskih toplicah.

V neki gostilni je razgrajal delavec Roškar, premetaval je mize in stole, poškodoval neko žensko, dokler ga niso prijeli orožniki in odvedli. Pri mostu na Brnico se jim je iztrgal in tekel proti nekemu hlevu. A v ta hlev sta se zatekla za nočni sestankom dva zaljubljenca. Ko sta videla, da teče nekdo proti hlevu, za njim pa orožniki, je fant zbežal. Zasedlovan Roškar je omagal, orožniki so ga dohiteli in ker se je vrgel na tla, so ga morali ukeniti. Dekle pa je vpilo na vse grio, meneč, da orožniki uklepajo njeneja fanta...

V zadnjem času se je popivanje zopet razpaslo in moramo beležiti vedno več manjših in težjih prestopkov. To je posebno žalostno, ker imamo toliko zdravih in prijetnih razvedril. Zlasti delavska mladina se je v toliki meri posvetila sportu, planinstvu in drugim ter bi bila velika škoda, če bi tudi njo zastrupil alkohol.

Danes veselo, zabavna komedija

Poročim se... s svojo ženo!

Izvrstna vsebina. Prvovrstni igralci

Duhovito! Pikančno! Smeh!

Popolnoma novo!

Ob 4., 1/6., 1/8. in 9. uri.

Tel. 2124. Elitni kino MATICA

nika prekorajil v kulturnem svetu dovoljen ton ogorčenja in se prebudo razburil, da bi mogli videti v Stankovičevem pisanju samo beležkega čemarnarja in senilnega alkoholičarja. Stankovičevi okupacijski zapiski so obračun z izvestno mentaliteto in psihologijo, ki tudi spada med one odvisnosti, ki naj bi jih v interesu jugoslovenstva čim preje temeljito odpravili.

Haggard: Kleopatra. Zgodba o kraljevskem Egiptanu Harmaksisu, njegovem padcu in maščevanju, kakor jo je bil sam napisal. Iz angleščine prevedel Jos. Poljanec. (Ljudska knjižnica 28. zvezek.) Ljubljana, 1928. Str. 284. Cena Din 28.—, v celu platno vezani knjigi Din 40.—. Haggard je eden najpriljubljenejših pisateljev na naših plastih ljudstva, saj je v svetovni literaturi malo pisateljev, ki bi znali pripovedovati tako zanimivo in napeto. Pisatelj nas vodi v ono dobo starega Egipta, ko je šla njegova tisočletna zvezda že k zatonu in mu je vladala ena najstrašnejših žensk svetovne zgodovine Kleopatra. To vezelanimovo popivanje prepleta napeta in tragična zgodba zadnjega potomca nekoč tako silnih domačih faraonov, ki naj bi osvobodil Egipt tuje nadvlade in oživil domačo dinastijo, a je tudi njega tako spretno uničila Kleopatra. Roman se bere v enem duhu, prevod je zelo dober in bralcu bodo dobrodošli tudi kratki zgodovinski podatki o tedanjem Egiptu in Kleopatri, ki so dodani knjigi. Knjiga se dobi tudi v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA.

(Začetek ob 20.; spremembe označene.)
Četrtek, 4.: Zaprtlo.
Petek, 5.: Ukroščena trmoglavka. A.
Sobota, 6. ob 15.: Cyrano de Bergerac. Dijaška predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20.: Vdova Rošinka. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Nedelja, 7. ob 15.: ENRI. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20.: Utopljena. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA.

(Začetek ob pol 20.; spremembe označene.)
Četrtek, 4.: Grof Luksemburški. Gostuje g. Iličić B.
Petek, 5.: Aida. Gostuje tenorist Vitting. Izven.
Sobota, 6.: Bajadera. Opereta. Gostuje gozp. Iličić. Izven.
Nedelja, 7.: Lepa Vida. Gostovanje v Celju.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Četrtek, 4. ob 20.: V agoniji. C. Kuponi. Zadnjič. Znižane cene.
Petek, 5.: Zaprtlo.
Sobota, 6. ob 20.: Charleyeva teta. A.

Savinšek: Izpod Golice. Povest z gorejskih planin. (Ljudska knjižnica, 29. zvezek.) Ljubljana, 1928. Str. 349, cena 90 Din, v plat. vez. knjigi 42 Din. Izvir. 130 Din. Povest postaja zadnja leta pri nas vedno bolj redke. Ta povest pa je pristno slovenska in še dobra povest. V čudovitem planinskem svetu okrog Golice se godi vse dejanje in vsaka beseda izraža iskreno in toplo pisateljevo ljubezen do teh naših prelepih planin. Burno, nevarnosti in romantike polno tihoapljenje čez Karavanke iz Avstrije v Jugoslavijo in obratno je popisano z nazorno realistično. Savinškova povest je torej dobra ljudska knjiga. Knjiga se dobi tudi v Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

»Dnevni knjige v Bosni in Hercegovini. Narodna Odrbana priredi v dneih od 1. aprila do 15. maja v Bosni in Hercegovini zdneve knjige. Vršila se bodo predavanja o knjigah in književnosti ter prodajale dobre knjige po znanih cenah.

»Savremenik. 2.—3. številka te renomirane hrvatske revije, ki jo izdaja »Društvo hrvatskih književnikov«, prinaša aktualen članek pisatelja Gjvrje Vilovića o krizi hrvatske knjige, poglavje iz romana Miroslava Krleža o Glembajevih (»Sprovid v Tere-sienburgu«), esej Ivo Šrepla o Andreju Gideju, nadaljevanje razprave dr. Bega o Gjal-skem, več leposlovnih prispevkov

Knjiga, ki je vznemirila Beograd

(Borisav Stanković, »Pod okupacijom«.)

Kot 7. zvezek Zbranih spisov Bore Stankovića so izšli njegovi zapiski iz vojnih dni, ko je bil Beograd pod avstro-ogrsko okupacijo. Te zapiske, ki so plod opazovanja ljudi in razmer v tistih težkih časih, je nameraval pisec izdati že za svojega življenja, vendar se ni mogel nikdar odločiti: mnoge osebe, ki jih tu omenja, so še živele in zavzemale celo ugledna mesta. Sedaj je to, doslej še neznano delo enega največjih srbskih pripovednikov objavljeno brez vsakršnih izprememb: vrhu tega so v tem zvezku, ki utegne biti zaključni zvezek (če ne izide še kakšna monografija o Stankoviću, ki bi jo zelo želeli), zbrani Stankovičevi podlistki iz tega časa.

Črtice Borisava Stankovića niso po svoji formi in snovi nimalo vzor takega pisanja: brez dvoma nastajajo za ostalo Stankovičovo tvorbo. Vzlic temu so zanimivo živo, za kaj pisec uma krepko začetni situaciji in ostro karakterizirati človeka. Doba, ki jo opisuje, je s svojimi nenormalnimi pojavi že sama po sebi zanimiva: okupacija glavnega mesta takratne Srbije je zanesla v njegovo »avno in zasebno življenje velike izjemnosti. Oni, ki so ostali, so bili v čisto posebnem položaju, ki mu niso bili vedno kos. Zlasti se tiče to ženskega prebivalstva. Stanković se tiče to ženskega prebivalstva. Stanković se tiče to ženskega prebivalstva. Stanković se tiče to ženskega prebivalstva.

Kaj čuda, če je ta zvezek Stankovičevih zbranih spisov vzbudil v Beogradu nezaslišano

pozornost; ko bi vsa dobra literarna dela tako vplivala, bi bili s kulturo že znatno višje. Pozornost pa velja, kakopok, čisto osebno zadavam, zakaj marsikdo išče med Stankovičevimi portreti samega sebe. Največja bomba, ki jo je vrgla knjiga »Pod okupacijom« v beograjsko družabno življenje, se je sprožila v »Vremenu«, kjer je objavil znani kritikar Dušan Nikolačević tako oster napad na pokojnega Stankovića, da enakega literarni Beograd ne pomni. Na veliko presenečenje vseh, ki poznajo Stankovića in g. D. S. Nikolačevića, je ponizal Boro na navadnega pisana, ki proti koncu življenja komaj ume sukati pero in ki ni vreden, da bi pošteno srbsko oko prebralo vsaj eno njegovo vrsto iz te škandalozne knjige, ki je izšla med njegovimi zbranimi spisi in jih a tem popolnoma omadeževala. Itd.

Pikantno je to, da je bil g. Nikolačević tisti, ki je Boro Stankovića koval v zvezde, mu govoril na pogrebu in navdušeno vstopil v odbor za izdajo njegovih Zbranih spisov. Isti odbor je sedaj bržčas z njegovo vednostjo — izdal neobjavljeno delo, v katerem g. Nikolačević našel samega sebe s karakteristiko, ki je — milo rečeno — zelo presenetljiva...

Ali ima prav pokojni Stanković ali ne, to bo — tudi glede celotne slike — ugotovilo objektivno zgodovinsko raziskavanje okupacije. Vsekakor je Stankovičeva knjiga odprla zanimivo poglavje, karakteristično tudi za del one beograjske družbe, ki se zdaj gospoduje na čaršiji. Brez dvoma je g. Nikolačević s svojim napadom na mrtvega knjižav-

Obnova srečk za IV. razred

državne razredne loterije traja samo do 6. t. m., ker se bo vršilo žrebanje že 8. aprila. Ne zamudite torej obnoviti svoje srečke, da ne boste ostali za naslednji, milijonski razred brez srečk.

Domače vesti

* **Kraljeva zahvala.** Na udanostno brzojavko, ki so jo poslali slovenski advokati, zbrani na glavni skupščini dne 23. marca t. l. Nj. Vel. kralju, je prešla advokatska komora v Ljubljani naslednje ehalvo: »Gospod podpredsednik, Nj. Vel. kralj se srčno zahvaljuje za izjavo udanosti in zvestobe, katero ste poslali priložni skupščini advokatske komore v Ljubljani. Minister dvora.

* **Izpremembe v državni službi.** Imenovan: so: inž. Nikola Gjuric za načelnika ekonomskega oddelka pri generalni direkciji državnih železnic v Beogradu. Dragoslav Giorgijevic za načelnika oddelka za osnovno šolstvo v prosvetnem ministstvu. Dr. Vojislav Mladenović pa za inšpektorja v omejenem ministstvu.

* **Imenovanje v naši vojski.** S kraljevim ukazom sta imenovana za administrativna podporočnika geodetske stroke narednika Franc Starkelj in Gregor Rožič.

* **Sprejem v naše državljanstvo.** V državnojavništvo naše kraljevine je sprejel Leon Schneider, rudniški inženjer v Trbovljah, skupno z ženo Mileno in mladoletnim sinom Petrom.

* **Poroča.** Poročili se je včeraj v Celju gospod Dr. Avgust Viktor Cerer, zobozdravnik v Zagrebu, z gospodično Vido Štikerjevo, hčerko pokojnega Dr. Ljudevita Štikerja, odvetnika v Brezicah.

* **Gozdnim delavcem — tesačem!** Neka firma v Mostaru potrebuje nužno 20 gozdnih delavcev — tesačev za izdelovanje bukovnih d'vov v velikosti 100—110 cm 10—15 cm in 18—22 m/m. Reflektanti naj se z navedbo najnižje cene za komad priložijo pri Ekspozituri Javne borze dela v Mostaru ali Javni borzi dela v Ljubljani, Čopova ulica (Palaca Delavske zbornice).

* **Spomenik Delavcu Ninskega v Splitu.** V Splitu se mudi slovit naš kipar Ivan Meštrovič, da končno določi kraj, kjer naj se postavi njegov kip-spomenik Grgrju Ninskemu. Spomenik se bo postavil in slovesno odkril letošnji jesen.

* **Naši vojaški golenci za Francijo in Belgijo.** Ministrstvo vojske in mornarice je odredilo, da se letos deset naših oficirjev v činu podporočnika sprejme v artiljerijsko tehnični zavod in v smodnišnico v Obilježju, da si pridobijo tamkaj potrebnega predhodnega znanja za poznejšo spopolnitev v višjih artiljerijskih in tehničnih šolah v Franciji in Belgiji.

* **Lepa svečanost na našem konzulatu v Düsseldorfu.** Naši rudarji in poreskno-vestfalski provinca, želeči dati duška priznanju delovnega našega generalnega konzula Brane Markovića in njegove skrbnosti za našo vestfalsko rudarsko kolonijo, določili so svojega predsednika Pavla Boltha ter dvočlo družstvenih predsednikov Hriberšarja in Mažonca, da v imenu Zveze na svečan način izročijo generalnemu konzulu g. Markoviću mal dar kot znak simpatije in hvaležnosti rudarske kolonije. V svojem govoru je predsednik Boltha pozdravil g. Markovića povdarjajoč njegove zasluge za našo rudarsko kolonijo in Porurju. Globoko g. njem na priznanju kolonije se je generalni konzul toplo zahvalil za izkazano mo pozornost. G. Marković je priredil članom deputacije zakusko, katere se je udeležilo tudi uradništvo konzulata.

* **Smrtna kosa.** Pogreb blagopokojne g. Marije Lujze pl. S t r a h l se vrši danes v Ljubljani, temveč ob 13. na domačem pokopališču Stare Loke. — V Brezicah je ugrabila kruta smrt obitelj Tre p o p o 6 letno hčerko Marijanco, ki bo danes ob 16. položena v grob na domačem pokopališču. — V Ljubljani je pokosila smrt g. Vladimira J u g o v i č a, privatnega nameščena starega komaj 24 let. Njegov pogreb bo danes ob pol 17. na pokopališču pri Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin. rodbinam iskreno sožalje!

* **Druga mednarodna razstava psov.** O Binkoštih v dne 19. 20. maja priredi Jukoslovenski kinološki savez z včlanjenimi klubi svojo drugo mednarodno razstavo psov vseh pasem v prostorih Ljubljanskega velesejma. Ker se je vršila prva razstava že v septembru 1926, je prireditelj nujno potrebna, da se vidi, če in koliko smo napredovali ta čas na kinološkem polju. Opozorjamo ta sedaj na razstavo vse lastnike psov, položenih pred 1. septembrom 1928. Potrebna pojasnila daje poslovalnica razstavnega odbora IKS v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20.

* **Naša emigracija.** Po statističnih podatkih izseljeniškega komisarijata v Zagrebu se je iz naših krajev januarja izselilo 1034 oseb v preokceanejske kraje. Letos se je izselilo 160 oseb manj kakor lani januarja. Izseljenci se delijo takole: iz Hrvatske jih je 323, iz Dalmacije 250, iz Vojvodine 224, iz Bosne 84, iz Slovenije 72, iz Srbije 66, iz Črne gore 15. Večina (62%) je poljedelcev. Največ jih je šlo v Argentinijo 600, v USA 223, v Kanado 56, v Brazilijo 47 itd. Povrnili so jih je isti dobili 230, lani pa 252.

* **Nezgodna pri delu.** V delavnici državnih železnic v Zagrebu se je v torek pripetila težja nesreča. Strojni ključavničar Franc Muršič, rodom iz Konjice, je padel z višine 7 metrov, ko je bil zaposlen pri nekem kotlu. Izvini si je obe nogi v gležnjih. Reševalno društvo ga je prepeljalo v Zakladno bolnico.

* **O nesreči, ki se je pripetila 27. marca** na Jezici ter zahtevala smrtno žrtve, nam piše g. Fran Juvan, mlinar, trgovec in po-

sestnik: Konja, s katerim se je nesreča pripetila, uporabljali za vožnje že podružno leto in do sedaj še ni pokazal nobene poudarjenosti in tudi ne plašljivosti. Zaupal sem brez skrbi vožnje z njim svojim hlapcem: posebno se pokojnemu Možini, ki je ob vsaki priliki dokazal kot bivši dragonec svojo zmožnost. Konj ima le to lastnost, da vozi hitro. Po neki izpovedbi je baje pokojni konja priganjal, pri tem pa je vajeti, ki so kakor vsa druga oprema v najboljšem stanju, nataknil na držaj za luč; tako je bil konj popolnoma prost, on pa je med tem skočil z voza. Zakaj je to storil, bo ostalo vsekakor nepojasnjeno. Priponim še da je konj v gobcu jako občutljiv in po lastnih preizkušnjah sodeč, v tem oziru posebno ubogljiv. Prepričan sem, da bi ga v svoji prisotnosti duha lahko obdržal. Vajeti se pri diru niso odtrgale, kakor se je poročalo.

ITO — zobna pasta najboljša!

* Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izvršitev.

* Ikanina »ETERNUM« glavna zaloga za Jugoslavijo pri I. Medved, manufaktura.

Blisko prelazite z najboljšim uspehom samo na popolnoma pravi način, nado bi kuhali z Braunovim električnim aparatom za obliko in umik vseh stvari. Prosim, da se prijavite pri I. Medved, manufaktura.

* Najvažnejša četudi ne najnovejša vest je, da se perilo namoči čez noč v raztopini »ŽENSKÉ HVALE« nato pa se izpere s Schichtovim milom. Varujte se ponaredb!

* Človeško življenje obstoji iz samih malih priložnosti, ki naj bodo kar najbolj ugodne. Vsaka poedina bo za vas lepša, če se ne mučite. — Za pranje vzemite SCHICHTOV »RADION«.

Iz Ljubljane

— H koncertu Drazdanskega komorne-ga kvarteta v Ljubljani. Danes, 4. t. m. koncertira prvokrat v Ljubljani komorni kvartet iz Drazdan ter izvaja po 1 Haydnov in Čajkovski kvartet. O Haydnovem (Skrančkovem) kvartetu smo podali že včeraj kratko analizo. Regerjev kvartet op. 109 je po obliki in vsebini eno najdovršenejših njegovih del. Ta kvartet je globoko občuten in senjav, kmalu zatem pa nastopijo novi viharji motivi v vedno se menajoči harmoniki, doler ne pride drugi pomirjalni glavni motiv. Tudi tega spremlja vedno nove misli in precej nemirno konča v tem stavku. Čisto samosvoj v formi in melodiji je naslednji stavek. Quasi presto, katerega ne moremo imenovati ravno Scherzo. Najbolj važen motiv v tem delu je v Larghetto stavku ki ga prištevamo k največjastnejšim mislekom slavnega umetnika. Delo konča s krasno trojno fugo, ki zveni naravnost orkestralno ter najbolj označuje svojega mojstra. Delo je bilo napisano l. 1909. Je izredno težko ter zahteva v vsakem pogledu dovršene izvajalce, adnja točka programa je Čajkovskijev kvartet v d-duru op. 11, ki je postal v pravem pomenu besede popularen in sloni na ne ruski narodni pesmi, katero je slišal Čajkovski v polju leta 1869. V svoji domovini pa tudi izven njenih mej, saj so koncertirali že skoro po vsem svetu. Koncert bo v unloniski dvorani, začetek ob 20. predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

— Iz gledališke pisarne. G. HENČ gostuje ponovno v Grofu Luxemburškem danes, 4. t. m. Ostala zasedba tega dela, kakor pri premijeri. Predstava se vrši za red B. — Aido z gostom, ruskim tenoristom Wifingom uprizore v operi v petek, 5. t. m. izven abonmaja. Vstopnice, ki so bile kupljene za nameravano uprizoritev te opere na veliko-nočni ponedeljek, veljajo za petek zvečer.

— V soboto 6. t. m. ob 15. bo v drami dijaška predstava. Uprizori se klasična francoska komedija Cyrano de Bergerac v občajni zasedbi. Cene znižane kakor pri vseh dijaških predstavah. — Ljudska predstava pasijonske igre INRI bo zadnjič v letošnji sezoni v nedeljo 7. t. m. ob 15. Cene znižane dramske.

— Ruski tenor Evgenij Witting gostuje v Ljubljanski operi v petek, dne 5. t. m. in sicer v Verdijevi operi »Aida«. G. Witting je bil prej član opere v Rigi in se sedaj vrača iz reprezentativne turnee, katere se je udeležil kot član velikega ruskega opernega ansambla po Japonskem in Kitajskem. On je pevec velikega slovesa in formata. Glas njegov je metalen, svež, njegova višina je zmagovita, dikcija jasna, skratka pevsko in igralsko je na odlični višini. Tako piše o njem kritik in skladatelj Lujo Saffranek-Kavič priložkom njegovega gostovanja v zagrebški operi v »Pikovl damik«.

— Jan Skala prispe v Ljubljano jutri v petek ob 19.38 z monakovskim brzovlakom. Predaval bo v soboto ob 18. v veliki dvorani hotela Uniona o lužiških Srbih.

Moderne damske plašče
(modele) zadnje novosti Dunaja in Pariza nudl prav ugodno trvdka

F. LUKIČ, STRITARJEVA ULICA 9.

— Nušičevo komedijo »Svet« uprizori v soboto 6. in nedeljo 7. t. m. Šentjakovski gledališki oder. — Predprodaja vstopnic v trgovini Peter Šterk nasl. Miloš Karničnik, Stari trg.

— Pevski zbor Glasbene Matice. Vaja za ženski zbor danes 4. t. m. ob četrta na 7., za moški zbor v petek, 5. t. m. 8. uri. Vsi in točno. — Odbor.

— Spremenjene uradne ure na policijski direkciji. Kakor v drugih uradih velikega županstva so spremenjene uradne ure tudi pri policijski direkciji. Od 1. t. m. do nadaljnjega se bo uradovalo od 8. do 12. ter popoldne od 15. do 18.

— Pogreb inž. Andreja Grošlja. Včeraj ob 16.30 se je vršil pogreb v Škoplju umrlega inž. Andreja Grošlja izpred glavnega kolodvora. Krsta s truplom je prispela v zapечатnem vagonu še tekom dopoldneva. Na njegovi zadnji poti je spremlilo pokojnika veliko število ljubljancev. V žalni povorki je bilo mnogo slovenskih uradnikov, železničarjev in zastopnikov raznih društev, katerih član je bil pokojnik. V žalni povorki so stopali zastopniki SLD v kroja, dalje zastopniki JSS in Sokola I. Častniki in veliko število znancev in prijateljev pokojnika. Na krsto je bilo položenih veliko število vencev, podarjenih od raznih društev in rodbin ljubljanskih kakor tudi škopljanskih. Žalni sprevod se je razvil na Masarykovi cesti in krenil po Miklošičevi cesti ter Slomskovi ulici na pokopališče Sv. Križa, kjer je našel prikljubeni pokojnik večni mir. Ohranimo ga v častnem spominu.

— »Soča« — pevski zbor. Danes ob 18. skupna pevska vaja v prostorih arene Narodni dom. Prosim vsi in točno.

— Mestno združenje »Treznje mladine« priredi dne 6. t. m. v areni Narod. doma akademijo pod pokroviteljstvom g. prosvetnega inšpektorja dr. Dragotina Lončarja. Na sporedu bodo pevске in glasbene točke, ter deklaracije. Po akademiji se bo vršil ples. Začetek akademije ob pol 8. uri. Vabljeni vsi prijatelji abstinentnega pokreta.

— »Socianci« prireditelji društva »Socice«. V soboto 6. t. m. se vrši v salonu pri Levu nadaljevanje in konec predavanja o lepi Dalmaciji. G. vladni nadsvetnik dr. Andrejka se bo tokrat omejil posebno na šarobni Dubrovnik in prekrasno okolico Splita. K temu zelo lepemu in zanimivemu predavanju pridite vsi, ki ste se udeležili prvega dela tega predavanja, ter pripeljte s seboj še druge tovaršice in prijatelje. Začetek ob pol 21. uri zvečer. Vstop prost.

— Šentjakovski knjižnica v Ljubljani posluša sedaj za poletni čas vsak delavnik od 4. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa je knjižnica zaprta. Meseca marca 1929 je izposodila na 4022 strank 15.301 knjigo. Knjige se izposojajo v desetih jezikih poleg modnih listov vsakomur, kdor se zaodostno legjdimira. Na razpolago popolni imenik knjig, ki jih pripravljamo v nakup. Knjige se pošiljajo tudi po pošti. Opozorjamo na priobčevanje novitet v nedeljskih številkah »Jutras«.

— Občni zbor Filharmonične družbe v Ljubljani se vrši v ponedeljek, dne 8. t. m. ob 18. uri zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice.

— Zadruga sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani, ima redne pomeniške preizkušnje v drugi polovici t. m. Nekolkovane prošnje je vložiti pri zadržnem načelniku Št. Špetiču do 15. t. m.

— Tečaj za elektroinstalaterje v Ljubljani. Udeleženci tečaja za elektroinstalaterje v Ljubljani se obveščajo, da se nadaljuje pouk v ponedeljek dne 8. t. m. ob 6. zvečer in ne kakor je bilo prvotno določeno, v petek 5. aprila.

— Poskusen samomor. Vrtar v Ivarni v Zvonarski ulici št. 3. Anton Mikuš je včeraj okrog 5.30 jutraj opazil na tleh ležečega strojnika Ivana Železnika, z rano nad desnim očesom in samokresom v roki. Mikuš je takoj telefoniral rešilni postaji. Železnika so že po nekaj minutah dvignili in odpeljali z rešilnim avtom v splošno bol-

nico. Po takojšnji operaciji se je zdravniku posrečilo odstraniti kroglo ter spraviti obupanca iz smrtne nevarnosti.

— Zdravnik okraden v bolnici. Asistent v splošni bolnici dr. Angelo Kralj je imel predvčerajšnjim opravka v pisarni na internem oddelku, kjer je odložil svojo suknjo, suknjič in klobuk. Komaj pa se je odstranil iz pisarne, je že vstopil neznan okrog 40 letni mož, ki ga je opazila neka uradnica. Ta možki se je hip nato pojavil zopet zumaj na hodniku in sicer oblečen v suknjo, dočim je držal bolniški plašč, ki ga je imel preje oblečenega sedaj v roki. Uradnica misleč, da je kak odpuščen bolnik, se zanj ni več zmenila. Možki je nato izginil in šele ko se je vrnil zdravnik, so ugotovili, da je bil neznanec drzen tat, ki je odnesel dr. Kralju suknjo, suknjič in klobuk v skupni vrednosti nad 1800 Din.

— V pijanosti streljal na brata. V hiši št. 18 na Cesti na Loko se je odigral v torek okrog 14 razburljiv prizor. Malo pred to uro je prišel domov brusač Jos. P. in sicer močno nateaskan. V takem stanju je pričel nadlegovati bratovo ženo Amalijo, ki mu je komaj ušla. Brat France je bratu zagrozil, da ga bo s sekuro, če ne odneha. Oba sta se pričela med seboj pripraviti, kar je imelo za posledico, da je Jože slednjič potegnil iz žepa lobjortovo in dvakrat ustrelil proti bratu. K sreči pa je krogla razbila le šipo v kuhinjskih vratih in bratu prestrelila samo klobuk. Po dejanju je Jože neznanokam izginil.

— Razine tatvine. Kleparski pomočnik Friderik Kocbek je prijavil, da mu je odnesel neki Valentin Pristek za okrog 467 Din razne obleke in perila. Pustek je prenočeval v Kocbekovi sobi v Florilanski ulici št. 13 in je po tatvini neznanokam izginil. Na neki novi stavbi v Rožni dolini je bila zidarija Leopoldu Kozamerniku iz Dolnje ukradena 125 Din vredna volnena jopica. Izpred Vidčeve opekarne na Viču je bilo te dni pokradenih več drv. V noči na pretekli praznik je posetil neznan izumovč jedilno shrambo v stanovanju inženierja Iv. Ahačiča na Zrinskih cesti št. 17 ter ukradel več suhega mesa vrednega 180 Din.

Iz Maribora
Mariborska redakcija »Jutras« ima telefon številko 440

— »Grof Luxemburški« na mariborskem odru. V nedeljo, 7. t. m. bo premijera ene najlepših in najmelodioznejših Leharjevih operet Grofa Luxemburškega, na kar opozorjamo že danes.

— Smrtna kosa. V torek popoldne je umrla v 78 letu starosti Marija Schmidtova, soproga davnega eksekutorja v pok. Pogreb bo danes ob 3. popoldne na pokopališču. — Včeraj popoldne je umrla vdova skupnovodje državnih železnic Neža Velakova v 68. letu starosti. Pogreb bo jutri v petek ob 4. popoldne na mestno pokopališče. — Kap je zadela 62 letno ženo železničarja Marijo Radenikovo v Studenčih pri Mariboru, ki je takoj umrla. Prepehljali so jo v mrtvašnico studeniškega pokopališča.

— Društvene vesti. Mariborska podružnica SPD bo imela svoj letošnji občni zbor drevi v resavtravici Narodnega doma. — V nedeljo ob 10. dopoldne bo predaval v dvorani oblastne vinarske in sadlarske šole prof. inž. Jeglič o vzgoji uspenjak in cvetic. Predavanje priredi mariborska podružnica Sadržskega in vrtnarskega društva. — Jutri v petek zvečer bo priredila Ljudska univerza predavanje o ruski sovietski umetnosti. — Drevi ob 8. bo imelo Društvo jugoslovenskih akademikov v Mariboru svoj redni letni občni zbor v društveni sobi Narodnega doma.

— Policijski drobil. Poceni je hotel priti do obleke brezposelni slikarski mojster Andrej R. Porabič je zato enega izmed množestvenih listkov neke mariborske tvrdke, ki ima na drugi prazni strani pritisnjen v spodnjem koncu pečat firme. Mož je napisal na pečat naročilo, s katerim izjavlja podpisana tvrdka, da bo plačala starinarju vse stroške, ako izroči današnja listka na njen račun obleko in obuvajo. K sreči so prišli separeju na sled, preden je mogel komu napraviti škodo. — Mesarskemu pomočniku Ferdinandu N. iz Ptujске gore je bilo v neki mariborski gostilni ukradeno iz zaklenjenega potne košare blago s kompletnimi potrebščinami za novo obleko v vrednosti 1400 dinarjev.

— Hripa ni več. Mestnemu fizikatu mariborskemu sta bila v preteklem tednu javljena le dva primera nalezljive bolezni in sicer davice. Hripa je torej popolnoma po-nichala.

— Nezgodna pri delu. Včeraj popoldne se je ponesrečil pri neki stavbi v Židovski ulici zaposleni 20 letni zidarski pomočnik Josip Muršek iz Sp. Dupleka. Pri odkladanju stavbenega lesa mu je težak hlood prizadel tebež poškodbo. Rešilni oddelke je ponesrečencu nudil prvo pomoč ter ga odpeljal v bolnico.

Iz Celja
Celjska redakcija »Jutras« ima telefon številko 190, ponoči v nujnih zadevah št. 191

— Aeroklub »Naša krila« v Celju bo priredil 6. t. m. v vseh prostorih Narodnega doma v Celju svoj II. ples. Dast smo se kojklor mogoče potrudili, da s pomočjo vseh razpoložljivih imenikov povabimo cenjeno občinstvo, vendar je tudi gotovo, da smo marsikoga zgrešili, zato prosimo, naj ne bo nihče zaradi tega užaljen in naj se smatra tem potom najpjudneje povabljen. Za prijetno zabavo vse najskrbnejše pripravljeno. Svrtal bo prikljubljeni »Markurjev jazz-band iz Ljubljane. — Odbor.

— Mestno gledališče v Celju. V sredo 10. t. m. bo deseto gostovanje Mariborčanov. Uprizori se krasna Nicodemijeva komedija Učiteljica, ki vzbuja salve smeha, na drugi strani pa gane do solz. Zaradi tega je žela tv Mariboru tv Ptulu kar največje priznanje in zaslužiti želi v Celju razprodano hišo.

— Računski zaključki mestne občine. Računski zaključki mestne občine celjske za

Pridel! Pozor! Pazite!
Najlepši madžarski superhit
Simfonija ljubavi
Film ljubane in buzarjev, lepih vroč
krvnih deklet in ciganske pesmi,
katere bo izvajala nalašč naročena
priznana
Ciganska kapela
iz Subotice
Same še danes »Živi mrtveci« L. N. Tolstoj
Ob 4. 3/8. in 9. KINO DVOR

upravno leto 1928, so od 2. do vključno 15. t. m. razpoloženi občanom na vpogled primestnem knjigovodstvu ob navadnih urah. V navedenem roku se lahko vlagajo pri mestnem magistratu eventualne opozorilne, odnosno pritožbe proti računskim zaključkom.

— Gostovanje Mariborčanov v celjskem gledališču. V sredo 10. t. m. bo gostovalo v celjskem mestnem gledališču mariborsko narodno gledališče z Nicodemijevu trideljansko komedijo »Učiteljica«. V glavni vlogi bosta nastopila gđc. Kraljeva in g. Grom. režiral pa bo g. Kovč.

— Skladišče Kmetijske družbe v Celju. Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani je otvorila v Celju v prostorih bivše »Sloge« na kolodvoru svoje skladišče, ki bo stalno preskrbljeno z vsemi kmetijskimi in vinogradniškimi potrebščinami.

— Umrljivost v marcu. V Celju je umrlo v mesecu marcu 36 oseb, in sicer: v mestu 4, v občini hiši 1, v javni bolnici 29, v invalidskem domu 1 in v vojaški bolnici 1 oseba.

— Žrtve velikonočnega streljanja. Tudi letos je zahtevalo tradicionalno velikonočno streljanje z možnarji in pištolami v celjski bližnji in daljni okolici svoje žrtve. V celjsko bolnico so pripeljali kar 7 poskodovancev, in sicer: Avgusta Klepeja od Sv. Lenarta nad Laškimi, Franca Čoha iz Rajnkovca, Ivana Hrovata iz Ljubnice pri Vitanju, Mirka Meljavša z Brega pri Celju, Leopolda Regorška od Sv. Stefana, Rudolfa Volavška od Sv. Stefana in Ivana Ratajca iz St. Jurja ob južni železnici. V ponedeljek je bil pripeljan v bolnico tudi neki Ivan Česnovar iz celjske okolice, ki je bil v fantovskem pretepu nevarno zabaden z nožem.

— Tatvina kolesa. Pekovskiemu moštru Josipu Kirbišcu na Ljubljanski cesti je ukradel neznan zlikovec iz nezaklenjenega dvorišča kolo znamke »Ideal«, vredno 1000 Din. Za storilcem ni sledu.

Trafika Fraje
se preseli iz Prešernove ul. na Dečkov trg 2 ter se v ljudno priporoča tukašnjemu občinstvu. 4986

Semena vseh vrst
zalamčeno najbolje kačovitosti
prinočajo:
ANTON FAZARINC, CELJE

— Vzled starejših vleče mlajše. Na veliko nedeljo popoldne je hotel poveljevati praznično razpoloženje v Celju tudi 16 letni Stanko Vipotnik iz Celja, ki je v Prešernovi ulici na dvorišču starega okrognega sodišča streljal s karbidom. Košček karbida je polil z vodo, ga urno pokrli z okroglo posodo, na dnu preluknjano, ko pa se je nabral dovolj plina, je pritaknil k odprtini vzgajalco. Sledila je seveda prav idealna eksplozija. Sosedom pa to pokanje ni bilo nič kaj všeč in so poklicali stražnika, ki je preprečil nadaljno velikonočno kanonado.

— Originalna tatvina. V torek popoldne je opazil fotograf Josip Pelkan, da je neznan ljubiteljski fotografiral snel v veži, kjer se nahaja njegov atelje, s steklom zavaro- van izloženim okvir, ki je visel na steni. In ukradel iz njega več damskih fotografij. Škoda znaša 60 Din, za storilcem pa doslej še ni nobenega sledu.

— Nepreviden kolesar. V soboto dopoldne je povozil na Kralja Petra cesta posestnikov sin Blaž Laporšek iz Stranice v konfiškem okraju 10 letno Heleno Skokovo, ki je šla s svojo materjo preko ceste. Dekletce po izjavi zdravnika ni dobilo nikakih poškodb, ni pa izključeno, da bi se kakle posledice pojavile še kdaj pozneje. Krivda zadene edino neprevidnega kolesarja, ki je vozil sredi ceste in ni dajal predpisanih opozorilnih znakov z zvoncec.

Iz Kranja
— Otvoritev gostilne na Šmarjetni go- ri. Od pretekle jeseni je bila restavracija na Šmarjetni gori, ki je ena najbolj ljubljanih izletnih in razglednih točk Gor-njske, zaprta. Zlasti ob praznikih, ko je prihitalo na stotine izletnikov, se je čulo zaradi tega mnogo kritike. Kakor čujemo, jo prevel restavracijo sedaj g. Anderle iz Lesca, dosešani oiskrnik Prešernove koče na Stolu, ki bo otvoril že v nedeljo restavracijo. S tem bo zopet ustrezno obiskovalcem Šmarjetne gore.

— Prva opereta na kranjskem odru. Agilni domači Gledalci oder pripravljajo v lastni režiji znano komično opereto »Mamzelle Nitouche«. Pri opereti so udeleženi izključno le domači igralci in igralk- e ter pomnoženi čitalniški orkester. Re- žijo oskrbuje g. Dore Kern, dirigent pa je odvetnik g. dr. Stanko Sajovic. Oder vpriz- jarja s tem, izmed podelskih odrov kot prvi opereto večjega stila. Premijera bo v četrtek 11. t. m.

— Kolo v gozdu. »Ponedeljske« je že pričel obširno vest o vlomih, ki so jih izvršili v Kranju za praznike neznan svedrovi. Orožništvo je marljivo na delu, da bi izsledilo storilce. Dosedaj so našli ob vlomskih plena le možko kolo, ki je bilo ukradeno pri prvem vlovu v ključav- ničarsko delavnico g. Franca Markiča. Kolo so našli v gozdu v Drolovski.

Moda
Oglejte si zadnje kreacije mode v iz-
ložbah. P. Magdič, Ljubljana, nas-
proti glavne pošte. 1929

Veliko denarja

priznanite, ako kupite obleke, nogavice, roka-
vice in drugo manufakturno blago v trgovini
TOMŠIČ, Sv. Petra cesta 38

Ker je trgovina v lastnem lokalni, so cene ne-
verjetno nizke. Oglejte si jih. 4045-a

LAK ZA NOHTE
in tekočino za odstranitev istega na dkg samo v
drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana, Židovska u. 1

Roborin, čaj za želodec in čiščenje
krvi, uspešno sredstvo proti
debelosti, slabe prebave in habi-
tuelne obstopacije. — Dobi se v
vseh lekarnah. Proizvajal-
lekarina
III. ARKO, Zagreb, Ilica št. 12.

OTROŠKE NOGAVICE
ZIGOM

K LJUVIČ
Najboljše, najtrajnejše, zato
najcenejše!
13

Iz Tržiča

— **Izpremema vremena.** V ponedeljek je proti večeru začelo že malo rositi, v torek zjutraj je pihal močan sever, videi smo prve pomladanske bliske in slišali močno grmenje. Dopoldne je padel dež, babje pšeno in celo kot leča debela toča. Nebo je bilo oblačno in meglo so se podile prav nizko po dolini.

— **Velikonočni prazniki** so bili letos v Tržiču prav veseli. Na veliko soboto smo imeli procesijo, katere se je udeležilo prav veliko ljudstva. Igrala je godba na pihala od društva sv. Jožefa. Poleg godbe se je udeležila korporativno procesije tudi tržička in šentanska požarna bramba. Lepa velika nedelja je privabila v tržičko dolino polno tujcev, ki so pohiteli izvečine na Kofce, ki so bile za tak obisk premajhne. Turisti so šli na Košto in se napajali na divnem razgledu na koroško stran. Na ponedeljek je bilo vse polno izletnikov pri sv. Ani in po vseh okoliških vaseh. Ledeni avtobus iz Kranja je pripeljal veliko izletniško družino, tržiči in pa avtomobilski Ruper pa sta skrbela za prevoz izletnikov od sv. Ane na kolodvor. Vreme je bilo oba dneva prav lepo. Nekaj tujcev je že sedaj za binkošti rezerviralo sobe na Kofcah, kjer jim je bilo prav posebno všeč.

Iz Litije

— **Velikonočni izletniki.** Krasno vreme, ki so ga prinesli letošnji velikonočni prazniki, je bilo prav dobro došlo našim nedeljskim izletnikom in turistom. V nedeljo je kmalu po 4. uri zjutraj so odšli večje skupine iz Litije in Smartna na Javorje, kjer je bilo v zgodnjih jutranjih urah Vstajenje, ki ga obiskujejo naši ljudje že dolgo dobo. Potem pa so odhiteli uživati krasen razgled na Felič vrh in Ostranko. Sv. Gora je bila oba dneva kar nasejana z izletniki, ki so prišli nanjo z vseh strani. Ljudje je bilo toliko, da niso našli več v gostilni in kočii litijske SPD mesta ter so bili mnogi prisiljeni, da kampirajo na trati pod cerkvijo.

Vremensko poročilo

— **Ljubljana, 3. aprila.** April se je s svojo nagajivostjo zaenkrat že kar hitro umesl. Snežni meteži z burjo so včeraj posebno razsajali po Notranjskem in v koroškem okraju in to neprestano od poldne do večera, nakar se je nebo zopet zjasnilo. Padlo je 2 do 5 cm novega snega, ki pa je navzlic nizki temperaturi danes zopet skopnel. Tudi v Ljubljani in ostali Sloveniji je novi sneg izginil preko noči. Jutranja vremenska poročila so beležila naslednje stanje:

Bohinjska Bistrica +2, oblačno; Kranjska gora -4, jasno; Jesenice +5, jasno; Tržič +1, jasno; Kamnik -2, oblačno; Ljubljana gl. kol. +2, oblačno; Celje +3, jasno; Brežice +3, oblačno; Dravograd -1, megleno; Maribor gl. kol. +2, jasno; Ljutomer +5, jasno; Kotoriba +1, oblačno; St. Janž na Dolenskem -1, oblačno; Novo mesto -3, oblačno; Kočevje -3, oblačno; Rakovc -1, jasno.

Podnevi se je vreme znatno izboljšalo in temperatura je po jutranjem hladu postala zopet toplejša. Sonce je opoldne zopet prav prijetno prigravalo, a proti večeru se je nebo znova pooblačilo.

Jeseniški meščani in 1. april

— **Jesenice, 3. aprila.** Lep, solnčen velikonočni ponedeljek je v dopoldanskih urah izvalil vse jeseniške meščane na zrak. S povijanjem v mesto so Jesenice dobile tudi svojo promenado, ki je menda v mestih obilnatna in se na Jesenicah vrši po glavni cesti mimo kolodvora. To pot pa se je po zaslugi hitro razprodane aprilске »Kurije« raztegnila do najdišča dinosavrovih kosti in jaje v jeseniški Novi vasi. Jeseničani so namreč v vseh znanstvenih panogah »zelo doma« in so kajpak tudi izkopine vzbudile vsesplošno zanimanje, ki pa se je na licu mesta ob pogledu na kaj običajno in vsakdanje kamene in pesek pretvorilo v hudo razočaranje vrlih meščanov, ki so vsak na svoj način skušali prikriti svoje zanimanje za arheologijo. Starejšim možem nikakor ni šlo v glavo, kako je mogla nastati slika v »Kuriji«.

V gručah se vračajoč od predpotopnega groba dinosavrov nazaj na promenado so našli sprejelci tik pred kolodvorom čez cesto razpeli cilj, mizo za komisijo in skupino jeseniških motociklistov z njihovimi vozili. Skupini se je pridružil sleherni pasant. Pravega povoda za »zbora« ni vedel nihče, čule so se le opazke in domneve o nekakšni dirki zagrebškega Moto-kluba s startom v Zagrebu in ciljem na Jesenicah. Ker se na Jesenicah vse zanima za sport in je tudi vse organizirano v raznih klubih od paglavcev, ki se po ulicah pade za žogo, do osivelih sportnih veteranov - penzionistov, ki na nedeljskih izprehodi in tako zvanih lahkih turah pri Kopačju pod Golico vzbujajo spomine na čase z zlato valuto, se je množica pred kolodvorom rapidno večala. Posebno nestrpne so bile množestevne mlade sportne dame, ki po nepisani tradiciji baš na velikonočne praznike pravičarje jeseniško promenado v pravcato revijo jeseniških pomladanskih modnih novosti, ko so komaj odločile norveški dres in pozabile na flirte pri »medeljskem« smučanju pod zimsko - belo Golico. Ko je nestrpna radovednost publike dosegla svoj višek in je bilo med množico opaziti tudi javne organe, ki so se pričeli zanimati za tako neobičajni naval občinstva pred kolodvorom, ter so navzoči motociklisti predvidno pripravili svoja vozila za takojšen umik, je v zloženem filarskem tempu privozil v 1. aprila maskirani motociklist, prijazno kimajoč na desno in levo, z veliko tablo na hrbtu, čije napis je mahoma na vsi strani razgaljal radovedne Jeseničane...

Dve potegavščini na en dan sta menda za vsakogar dovolji. Zato na pozneje v razgovorih in komentarjih nikdo ni hotel biti navzoč in je vsakdo vedel, da so to te potegavščine za prvi april ter se naposled moramo čuditi, da se je brez vabil in reklame našlo toliko statistikov in prostovoljnih sodelavcev. Naknadno tudi doznavamo, da so opisani prvo-aprilske žure jeseniških meščanov inscenirali štirje znani jeseniški sportniki kot revanž za v velikonočnem časopisu z znane jim strani publiciran ženski oglas.

REKORDNE REZULTATE samo s TUNGSRAM Barijevim REKORD CEVMI

ZVEČER za namakanje

Schichtova
Ženska hvala
Prasek za pranje

ZJUTRAJ za izkuhavanje

Schichtova
terpentinsko milo

pa je pranje gotovo!

Zborovanje ljubljanskih hišnih posestnikov

Oster protest proti zahtevam po podaljšanju stanovanjske zaščite — Drugačna statistika o stanovanjskih razmerah v Ljubljani

Ljubljana, 3. aprila.

Zveza hišnih posestnikov za Slovenijo je sklicala nocoj v zeleni dvorani hotela Univerza protestno zborovanje proti namernemu podaljšanju stanovanjske zaščite. Dobro obiskano zborovanje je otvoril predsednik g. Frelih, ki je po pozdravu v daljših izjavah ugotavljal, da traja zaščita stanovanjskih najemnikov že 12 let, kar da je v škodo narodnemu gospodarstvu, zlasti obrti, industriji in trgovini. Zadnji stanovanjski zakon šteti le še omejeno število privilegirancev, dočim večina nič bolje ali celo še slabše situiranih najemnikov in socialno šibkejši manjši hišni lastniki nimajo od zaščite nikake koristi, temveč le škodo. G. Frelih nastopa tudi proti temu, da bi se podaljšala stanovanjska zaščita za državne nameščenice, ker bi to breme nosila samo hiša na posest, dočim je država dolžna iz skupnih dohodkov, ki jih prejema od vseh slojev, dati svojim nameščenim primerne dohodke in možnost eksistence.

Glede predlogov za nadaljno zaščito stanovanjskih najemnikov je dejal g. Frelih: »Najemniki zahtevajo popolnoma nemogoče stvari. Zaščita se je pri nas tako nekako udomačila in se izvaja naprej, ne glede na to, če je res potrebna. Prebivalstvo Ljubljane se je tekmo dvih let pomnožilo le za 107 prebivalcev in je narasla potreba le za kakih 20 do 25 stanovanj. Sežidalo pa se je v Ljubljani od leta 1918. do konca l. 1928. 1648 stanovanj, kar bi moralo zadostovati prirastku prebivalstva v tem času. Razen tega je bilo sezicanih v Mostah in na Viču do konca l. 1928. leta nad 700 stanovanj. Kar se tiče odgovorov stanovanj, jih je faktično podanih 499 in so v tem številu zapopadene tudi mesečne sobe, lokalni in odgovori mestne občine ljubljanske.«

Govornik se je dalje ostro izjavil zoper sklep občinskega sveta ljubljanskega, ki se je izrekel za podaljšanje stanovanjske zaščite. V raznih statistikah glede stanovanjske bede in odgovori stanovanj je baie veliko demagogije. Protestiral je tudi proti izjavam nekaterih občinskih svetnikov, ki so trdili, da se plačujejo pri nas najemnine tudi nad trikratno zlato pariteto. Hišni posestniki bodo napravili vse, kar je mogoče, da dokažejo, da so njihovi argumenti dovolj močni in mora stanovanjska zaščita v bodoče odpasti. Prepričani so, da bo sedanja nepristranska vlada uvidela, da stanovanjski zakon ni več potreben. Zastopnik Zbornice za TOI dr. Pretnar je naglasil, da mora biti razpolaganje s stanovanji in bodoče vsekakovno svobodno. Stališče trgovcev, zlasti pa obrtniškega, je da se stanovanjska zaščita popolnoma ukine. V enakem smislu se je izjavil tudi predsednik društva stavebnikov g. Bričelj.

Soglasno je bila končno sprejeta naslednja resolucija:

1) Hišni posestniki upajo, da bo sedanja strogo nepristranska vlada uvidela, da se s prisilnimi reglamentacijami ne da reševati stanovanjskih razmer, temveč da je ta problem, v kolikor še eksistira, treba rešiti z drugimi sredstvi, kakor n. pr. s pometitvijo obrestne mere za hipoteke, preskrbitvijo posojil in stavbišč in z drugimi gospodarskimi ukrepi. V že začeti stavih bo v Ljubljani na razpolago tekoma leta 1929 nad 230 novih stanovanj, poleg tega pa v stavbah, ki se bodo že začele zidati, nad 70 novih stanovanj, skupno torej nad 300. V odgovodanih stanovanjih bodo dobili prostor tudi najemniki, ki jim je sedanje stanovanje odpovedano, zato ne more biti govora, da bi bilo l. maja letos na cesti nad 445 strank, kakor se je pisalo v dnevniki. Iz denarja za mestni stanovanjski urad v znesku 45.000 Din naj se napravilo zasilna stanovanja za barakarje ob Ljubljani in drugod.

2) Hišni posestniki ugovarjajo zoper sklep občinskega sveta ljubljanskega, ki se je izjavil za podaljšanje stanovanjske zaščite in novo omejevanje zasebne lastnine ljubljanskih meščanov. Zaradi stanovanjske zaščite bomo prišli tako daleč, da bo zavladala v mestih brezposelnost, na kmetih pa bo

zaostajalo delo zaradi pomanjkanja delavcev.

3) Hišni lastniki zahtevajo znižanje vodarine in gostiščine v Ljubljani od 18 na 10 %, nadalje, da se najemnine v mestnih hišah določijo v smislu stanovanjskega zakona v istih višinah, kakor velja to za druge najemnike. Mestne hiše morajo donosati vsaj toliko najemnin, da krilejo tekoče stroške. Zahtevano, da se mestni proračun za leto 1929, primerno zniža in da se preneha z novimi posojili, ki obremenjujejo mestno prebivalstvo.

Dan nezgod v Ljubljani

Ljubljana, 3. aprila.

Danes, prvo sredo v mesecu je bil nad vse živahen promet po glavnih ulicah mesta, ker je bil obnem seljski in tržni dan. Avtobusi so venomer prevažali seljarje in ostale potnike. Pred Figovcem, ki so ga humoristi prekrstili v »avtobusdvor«, je bil promet potnikov skorada živahnejši, kakor ob gotovih urah na glavnem kolodvoru. Kronika klub temu živahnemu prometu ne beleži težjih nesreč. Samo proti večeru se je po mestu raznesla govorica, da je nek tovorni avtomobil povozil na Miklošičevi cesti nekega kolesarja. Ljudje so zagnali vik: »Zopet smrtina avtomobilska nesreča na Miklošičevi cesti! Stvar v bistvu ni bila tako huda. Okoli 18.15 je vozil, kakor smo se informirali, po Miklošičevi cesti od Univerze dalje proti kolodvoru tovorni avtomobil. Sofer je na križišču Tavčarjeve ulice dajal predpisane znake z hupo. Po Tavčarjevi ulici v smeri od Kolodvorske ceste proti sodni palači je vozil neznan kolesar s primerno hitrostjo. Hotel je zaviti v smeri proti palači DZ. Bil je to 31 letni pešar Jožef Jurčič iz Smartna pod Šmarno gorjo, ki je zaposlen pri tvrdki Drese. Kolesar je pri tem zadel ob desni blatnik avtomobila. Nastal je mal karambol. Sunek je kolesarja s silo vrgh na hodnik ter mu pri tem tudi poškodoval prvi del kolesa. Sofer, ki sprva nesreče ni opazil, je tovorni avto ustavil še le na klic in opomin pasantov. Ponesrečenec Jožef Jurčič se je sam pobral ter mu je v veži Bahovčeve hiše nudil prvo pomoč dr. Avramović, ki je slučajno prišel mimo. Telefonom o nesreči obveščena reševalna postaja je Jurčiča prepeljala z avtom v bolnico, kjer so ugotovili, da Jurčič pri karambolu ni dobil težjih poškodb, marveč le poškodbe lažjega značaja na nogi in glavi.

Težja nesreča se je danes opoldne pripetila na Taboru. Tako nekaj minut, ko je odzvonilo poldne, so dobili otroci v roke patrono, s katero so se začeli igrati. Kakor imajo običajno otroci navado, če dobe patrono v roke, so tudi ti začeli patrono razbijati in tolči s kamenjem po kapici. Patrona je eksplodirala. Deli patrono so z vso silo prileleti v obraz 8 letnemu delavčevemu sinu Mihaelu Kavčiču, ki stanuje na Vidovdanskem cesti št. 1. Patrona mu je močno razmesarila leve ustnice in desno stran čeljusti. Prepeljali so ga v bolnico.

Popoldne je v Židovski ulici nenadoma postalo slabo 72 letni mestni ubogi Slatič Marji, stanujoči v hišalnici sv. Jožefa na Vidovdanskem cesti. Tudi njo so prepeljali v bolnico.

Z glavnega kolodvora so prepeljali v bolnico 38 letnega Avgusta Sopiča, trgovca v Mariboru, stanujočega v Vrbanovi ulici št. 12. Ima zlomljeno levo nogo. Kakor zatrjujejo, si je g. Sopič zlomil nogo pri smučanju na planinah.

Zagrebska drama v Splitu

Split, 3. aprila. n. Snoči je tukaj gostovala zagrebska drama, ki je uprizorila »Advokata Bolbesat«. Gledališče je bilo popolnoma razprodano.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 3. aprila 1929.

Višina barometra 308.8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Smr vetra	Oblačn.	Padavine
				v m in sek.	0-10	
opazovanja						
Ljubljana		754.9	20	WSW 2	10	dež in meg
Maribor		753.3	20	E 2	2	dež in meg
Zagreb		747.7	20	WNW 2	9	dež in meg
Beograd	8.	755.2	10	NW 1	10	dež in meg
Sarajevo		754.5			10	snež
Dubrovnik						
Skoplje	7.		5			
Split		750.0	40	NE 5	10	dež

Solnce vzhaja ob 5.39, zahaja ob 18.29, luna vzhaja ob 3.6, zahaja ob 10.48.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 9.0 C, najnižja 1.2 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: večinoma nejasno in mrzlo vreme, deloma padavine, v odprtih legah zjutraj elana.

Sport

Sportni drobciž

Upravni odbor LNPA je na zadnji seji storil več važnejših sklepov, od katerih navajamo naslednje: Ker rediteljska služba v I. kolu spomladanskih prvenstvenih tekem ni funkcionirala, kakor bi morala, je bilo več klubov in funkcionarjev discipliniranih. — SK Jadran je bil, ker ni nastopil pri napovedani tekmi proti Iliriji, kaznovan z globo Din 200. V bodoče se bodo taki primeri kaznovali z globo Din 800. — Mariborskemu Železničarju je bila naložena globa Din 500 zaradi nekvificiranih izrazov v dopisu na LNP. — Upravni odbor LNPA je pozval Ilirijo in Primorje, da se zedinita glede sodnika, ki bo sodil prvenstveno tekmo med tema kluboma, ki se vrši 28. aprila. Delegati obeh klubov so se sporazumeli, da se povabi prvorazreden dunajski sodnik ter predlagali sodnika Miesca, ki je lani v Zagrebu brezhibno vodil prvenstveno tekmo Hašk : Gradjanski. Zadnjo besedo v tem vprašanju ima seveda še ZNS.

V nedeljo se je vršila na Jesenicah nogometna tekma med Bratstvom z Jesenic in Lindner SK iz Beljaka. Zmagali so gostje s 3 : 1. V prvem polčasu so bili domačini nekoliko v premoči. Zlasti sta se odlikovala Tristor in Sivec. V drugem polčasu so pritiskali gostje ter izvojevali za služeno zmago. Sodnik g. Peklar dober in nepristranski.

Hašk je na turnirju kluba München 1860 zasedel četrto mesto. Listi poudarjajo, da je zagrebško moštvo predvedlo najlepši nogomet. Kot priznanje »za najlepšo igro na turnirju« je Hašk dobil krasen pokal. Berlinska Viktorija ga je z ozirom na to povabila na svoj 40letni jubilej, ki se vrši 24. in 25. avgusta v Berlinu. Hašk je to vabilo sprejel.

Prvi rezultat v tekmovalstvu za Davisov pokal je že tu! Monaco je porazil Svico s 3 : 2. Tekmovanje se je pričelo na veliki petek. Prvi dan je vsaka stranka izvojevala po eno točko. Aeschlimann (Svica) je po trdem boju premagal Galeppe (Monaco) s 5 : 7, 6 : 3, 7 : 5, 3 : 6, 7 : 5. Landau (Monaco) pa je zmagal nad Wuari-dom (Svica) s 4 : 6, 6 : 3, 6 : 2, 6 : 3. Drugi dan je prinesel odločno zmago Monaca v doubleu. Galeppe-Landau contra Aeschlimann-Wuarin 4 : 6, 6 : 4, 6 : 4, 8 : 6. Tretji dan sta si stranki zopet delili točki. Aeschlimann je premagal Landau in Galeppe Wuaria. Končno stanje 3 : 2 za Monaco. Zmaga Monaca nad Svico je splošno presenetila. Monaco je s to zmago napravil zelo dober vtis. V II. kolu bo morala nastopiti proti zmagovalcu v matchu Madžarska : Norveška, torej najbrže proti Madžarski.

Z občnega zbora

Jugoslovanskega tenis saveza

Nedavno se je vršila v Zagrebu VII. glavna skupščina Jugoslovanskega tenisa saveza, na kateri je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Hinko Würth. Izvoljeni odbor se je konstituiral nastopno: podpredsednik dr. Stevan Hadži, I. tajnik dr. O. Heinz, II. tajnik Polić, blagajnik dr. St. Ulmanj, odborniki J. prof. Bombel, Z. Fink, A. Dembič, I. Labas, Milan Bleiweis Trsteniški (Ljubljana), B. Bokor (Senta), M. Hadžić (Beograd), St. Kumand (Beograd), dr. O. Mohr (Karlovac), Roman Oberlinter (Celje), Radovan Sepce (Maribor); savezni kapetan H. Würth; savezna handicaper dr. G. Heinrich in dr. B. Müller.

Kralju Aleksandru je glavna skupščina odposlala udanostno brzojavko.

Sprejet je bil novi pravilnik za klubsko prvenstvo Jugoslavije, pravilnik za teniške turnirje in poslovnik tehničnega odbora.

Odobreni so bili naslednji turnirski termini:

30. in 31. III. v Zagrebu: turnir med klubskega odbora na pokritih igriščih.

18. do 20. V. v Mariboru: nacionalno prvenstvo Slovenije.

18. do 20. V. v Zagrebu: internacionalni turnir Haška.

20. do 26. VI. v Rogoški Slatini: internacionalni turnir. ISSK Maribor.

22. do 24. VI. v Beogradu: internacionalni turnir za prvenstvo Srbije, TK Sumadija.

26. do 30. VI. v Zagrebu: nacionalno prvenstvo, ZKD.

4. do 10. VII. v Splitu: internacionalni turnir za prvenstvo Dalmacije, JTK.

18. do 21. VII. v Subotici: internacionalni turnir za prvenstvo Vojvodine, LTC Subotica.

2. do 4. VIII. na Bledu: jubilejni internacionalni turnir za prvenstvo Slovenije ISSK Maribor.

27. VIII. in sledeče dneve v Zagrebu: internacionalno prvenstvo Jugoslavije, Medklubiški odbor.

29. VIII. do 1. IX. v Mariboru: internacionalni turnir za prvenstvo Maribora, SK Rapid.

6. do 8. IX. v Beogradu: internacionalni turnir za prvenstvo Beograda, TK Sumadija.

12. do 15. IX. v Crikvenici: turnir med klubskega odbora za prvenstvo Jadrana.

20. do 22. IX. v Zagrebu: srednješolsko prvenstvo, ZKD.

20. do 22. IX. v Beogradu: medklubiški turnir za pokal »Politika«, BTK.

5. in 6. X. v Zagrebu: akademsko prvenstvo.

»Lov na lisico«

razpisuje Moto-kolesarski klub Ilirija v Ljubljani v nedeljo 21. aprila 1929 na ozemlju severne Ljubljane s in brez prikolice.

Voz se po naslednjih predpisih: 1. Lova se lahko udeležijo vsi člani klubov, ki so članjeni v Savezu Moto-klubova kraljevine SHS in po njih vpeljeni gostje. 2. Start se vrši ob 14. uri na Kongresnem trgu. Zasladovalci morajo biti pol ure pred pričetkom lova na startu in se javiti funkcionarju sportne komisije oz. starterju. Zasladovalci stajajo v predstavih po pol minute po vrstnem redu prilav. 3. Predsedanek vseh udeležencev se vrši na dan prireditve točno ob 10. uri dop. v kavarni »Evropa« (veranda), kjer dobi vsak udeleženec startno izkaznico, brez katere ne bo nikomur dovoljeno udeležiti se prireditve. 4. Lisica sme zavzeti svoje skrinjalske šele po kontrolirano prevoženih 45 km. Zasladovalcem lisice je predpisan maksimalen čas 3 ure. Kontrolna točka, katero mora vsak vozač pasirati, se razglasi tik pred startom zasladovalcev. 5. Ozemlje, na katerem se lisica nahaja, je omejeno kakor sledi: V mestu od sledečih cest: Gospodarska cesta — Bleiweisova cesta — Dovožna cesta — Zelena jama. Južno: Ljubljana — Zelena jama od železniške proga do Zaloza. Vzhodno: od Zaloza ravna zračna črta preko Save do Berčevceva od tu dalje tok Bistrice do Zg. Jarš. Severno: od Zg. Jarš cesta preko Mengša — Most — Vodič do Smedenika. Zahodno: od Smedenika brez most preko Save skozi vas Svile do gostilne Bohinc nad Medvodami, potem brez most preko Sore v Medvodah do vasi Preska, od tu dalje ob vzhodni hribovja do Podutaka, od tu cesta do Šiske — Ljubljana mesto. 6. Zmagovalec je konkurent brez ozira na kategorijo, če se je on ali njegov sovozač tekem 3 ur po startu zasladovalcev dotaknil kot prvi vozila lisice. Izsledilec in čas potrdi od sportne komisije določeni sovozač lisice. Konkurent se mora pri izsleditvi lisice izkazati s startno izkaznico in kontrolnim znakom. Če noben izmed konkurentov ne doseže lisice v določenem času, je zmagovalec vozač, ki opraviša lisice vozilo.

Zmagovalec dobi darilo, drugi in tretji kolajne: tem sledeči se omenijo po vrsti dosepostli. Prijava osebo ali po dopisnici na Moto-kolesarski klub »Ilirija« (g. Ozrin, delavica Gorec, tel. 2662, Gospodarska cesta) s prilagajno vred, ki znaša za solo-stroje Din 10.—, za stroje s prikolico Din 15.—.

Prijave se zaključijo dne 19. aprila ob 6. uri zvečer. Naknadne prijave na startu proti dvojni prilavini.

Neobhodno se je držati cestno policijskega reda in obilastnih vozniških predpisov. Prireditelj odloplja vsako odgovornost za morebitne nezgode in škode, in je za odgovoren vsak vozač sam.

Ocenim, ki bi lisico preje prestregel z nasprotno strani, predno je v posesti kontrolnega znaka, se vlovitev ne prizna.

Po končanem lovu se vrši prijateljski sestanek in razglasitev rezultatov v gostilni »Pri Urbanu« na Jelčici. — Za slučaj neugodnega vremena se prireditve odgodi na prihodnjo nedeljo, dne 28. aprila 1929.

II. kolo prvenstvenih tekem LNP

V nedeljo 7. t. m. se odigra v Sloveniji drugo kolo spomladanskih nogometnih prvenstvenih tekem. V važnejša tekma v Ljubljani bo srečanje med Ilirijo in Slovnom; vsaj za oba udeležena kluba je važna tudi tekma Hermes : Jadran, ker odloča o obstoju v I. razredu. Ljubljanski klub igrajo s prvimi in rezervnimi moštvi, juniorski tekmi sta odgodei na kasnejši čas. Tekma Ilirija : Slovan se bo odigrala na prostoru SK Ilirije, tekma Hermes : Jadran na prostoru ASK Primorja.

V Mariboru se sreča SSK Maribor s SK Železničarjem, SK Rapid pa z SK Svobodo.

V Trbovljah igra SK Amater in SK Celje. ASK Primorje (talništvu). Sela centralnega odbora danes v četrtek ob 20.30 v talništvu. —

Članstvu SK Ilirije

Nocoj ob 20. uri se vrši v zadnji sobi restavracije pri Slonu pozdravni večer našim atletom, ki so tako častno zastopali Ilirijo pri cross-country teku v Zagrebu. Celokupno članstvo se naproša, da se korporativno udeleži tega pozdravnega večera, da dokaže s tem, kako zna ceniti uspehe svojih borcev, ter da jim da novega poguma za nadaljno vztrajno delo, ki naj prinese Iliriji in slovenskemu sportu novih lavorik. — Odbor SK Ilirije.

SK Jadran. Danes v četrtek redna seja ob 20. v Narodni kavarni. Jutri, 5. t. m. istotam članski sestanek rednega članstva, strogo obvezan. — Predsednik.

Ne mučite svoje dece z ribljim oljem, temveč ji dajte

JEMALT

Jemalt je zlatorujav prašek, prirejen iz 30 % ribjega olja in iz suhega sladnega ekstrakta, čegar hranilnost je obče poznana. Dobiva se v vseh lekarnah v malih omotih po Din 25.— in v velikih omotih po Din 42.—.

Iz življenja in sveta

„Zeppelin“ - najboljši poslanik Nemčije

Dr. Eckener podaja svoje vtise z zadnje vožnje

V Friedrichshafnu je opaziti zadnje dni veliko zadovoljstvo nad zadnje »Zeppelinovo« vožnjo. Upi, ki so jih stavili v dr. Eckenerjevem krogu na zračno ladjo, so se srečno izpolnili. Dr. Eckener sam je s poletom izredno zadovoljen in pravi, da se je izlet obnesel nad vsako pričakovanje dobro, da, naravnost imenitno.

Vsak dan, je dejal dr. Eckener, se ne da preleteti 8000 km v zrakoplovu, niti tedaj ne, če je vreme lepo. »Zeppelin« pa je imel mnogo težje nalogo. Plu je nad gorami, ravninami in morji, boriti se je imel z zračnimi neprijetnostmi in tudi s tehničnimi nerodnostmi. Med vožnjo je tudi večkrat zašel v vihar, ki ga ni bilo baš lahko premagati. To pa ni igračka.

Dva metra nad strehami

Med Blatnim jezerom in Ulmom je zašel zrakoplov v močno burjo, ki je prisilila zrakoplov, da se je spustil kolikor mogoče nizko k tlom. Križaril je naravnost nad strehami. Na tem delu pota je moral deloma skozi goste megle in oblake, deloma pa je šel tako nizko nad zemljo, da je bila celo posadka v strahu. Katastrofa bi se bila prav lahko pripetila. Zato je velel vodja, naj vozi zrakoplov z največjo opreznostjo in kar se da počasi. Tako se je izognil nesreči.

Zivci pasažirjev

Na takih vožnjah po sodbi dr. Eckenerja zadeva, katero mora imeti poveljnik zrakoplova prav tako v oblasti kakor aparaturo vozila. Naj se primeri kar hoče, vedno tišče potniki k njemu in žele dobiti pojasnila, kaj je in kaj lahko se pride. Treba jih je

neprestano miriti z izjavami, da ni nevarnosti, tudi če je opasnost blizu. Posebno neprijetno je, kadar veter prevrača zrakoplov in se igračka z njim ter ga pozibava gor in dol. Takrat je vse na nogah in trepetu za življenje. Niti piloti niso sigurni, če gre vse v redu. Dr. Eckener je ob takih priložnostih vedno med potniki, da ne izbruhne panika in jih vedno zna pomiriti, da nehalo spravevati po nevarnostih.

Znano je, da je »Zeppelin« vozil na egiptskem izletu velikanske vreče pošte za vse dežele, skozi katere je letel. Vsaka vreča je bila opremljena z zastavico tiste države, kamor so bila namenjena pisma, poleg nje pa je bil praporec v nemških državnih barvah. Vreče so bile povsod vržene v redu z zrakoplova in so jih padala prinesla srečno na mesto. Edino z dunajsko pošto se je zgodila izjema. Tam so vreče odprle nepoklicane roke in so pošto izropale. Vseh pisem, ki jih je zrakoplov vozil s seboj, je bilo okrog 17.000.

Največjo brzino

je dosegla zračna ladja med Patrasom in Itako, kjer je znašala hitrost vožnje 182 km na uro. Drugod je bil tempo vožnje počasnejši. Ponoči je vozil zrakoplov bolj naglo kakor po dnevi. Z rezultati vožnje so vsi činitelji zadovoljni. Dr. Eckener izjavlja, da je »Zeppelin« najboljši poslanik Nemčije in da stori za nemško republiko v svetu več, nego vsi drugi faktorji na svetu. Zato bo sredozemsko vožnjo ponovil, potem pa odrine na polet v Ameriko.

Smrt ameriškega poslanika v Parizu

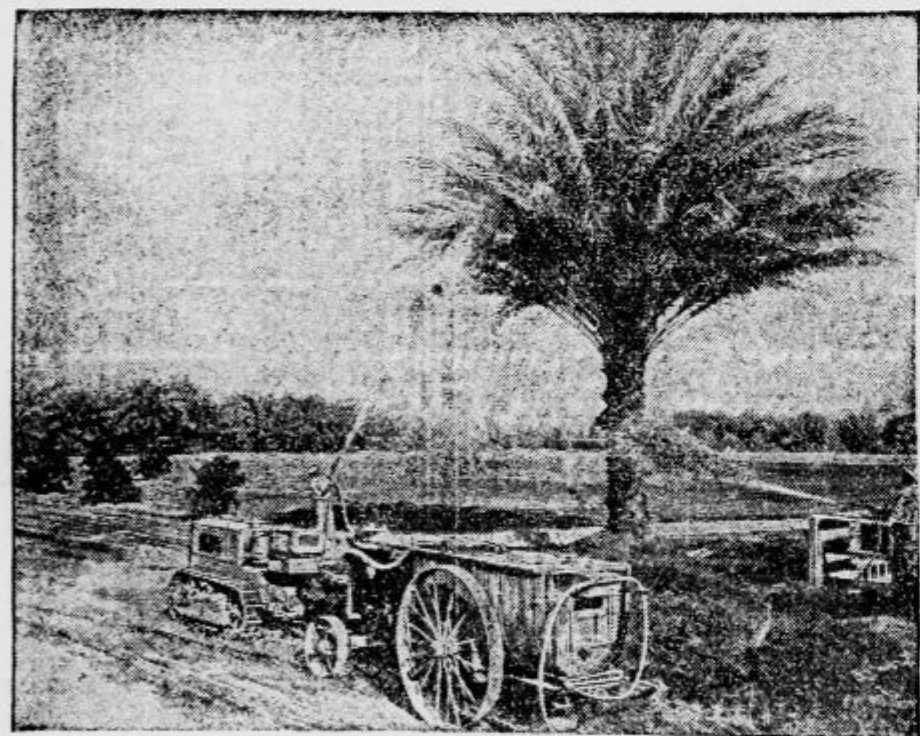
V nedeljo popoldne je umrl v Parizu ameriški poslanik pri francoski vladi, Myron T. Herrick. Pri pogrebu maršala Focha se je prehladil in kmalu nato izdihnil.

Herrick, ki je bil rodom iz Ohia, je uškal starost 75 let in je bil dvakrat v svojem življenju poslanik Združenih držav v Parizu. Prvič je izvrševal to diplomatsko funkcijo pod prezidentom Taftom, ki ga je imenoval za pariškega poslanika l. 1912. Po izvolitvi Wilsona za prezidenta se je začel umakniti iz diplomacije in je prišel zopet na površje po svetovni vojni, ko je nastopil poslaniško mesto v Parizu l. 1921.

Herrick je bil velik prijatelj francoskega naroda in je l. 1914. v sep-

tembru, ko se je vlada umaknila iz Pariza v Bordeaux, mnogo pripomagal, da je francosko javno mnenje ostalo mirno in disciplinirano. Panika, ki je izbruhnila v Parizu, je znal omiliti in ljudstvo potolažiti.

Parizani so ga imeli zelo radi in so ga imenovali »starega gospoda«. V Parizu se je počutil zelo dobro. V zdravstvenem pogledu mu je prijalo pariško podnebje celo bolj nego ameriška klima. Lani, ko je obiskal Ameriko in se je tam mudil na dopustu, je zbolel. Lotila se ga je hripa, ki je zapustila v njegovem dokaj izmučenem telesu neugodne posledice. Vendar mu je njegova krepka fizična odpornost dovolila še nekaj časa živeti. Vrnil se je nazaj na Francosko, kjer so ga ljudje sprejeli z veliko prisrčnostjo in veseljem. Poslej pa se ni mogel zdravstveno nikdar dobro okrepiti. Dušila ga je nadiha, ki mu

Ne samo naše sadno drevje, ampak tudi datljeve palme

se potrebuje skrbnega gojenja, da obradilo dovoljno količino zdravega sadu, od katerega zavist v mnogih južnih deželah življenje celih ljudstev. Tudi teh palm se lotevajo škodljivci, ki jih je mogoče čestokrat ugnati le na ta način, da jih oškropijo s strupenimi tekočinami, kakor kaže naša slika.

Pierre Veber:

Odpravnina

To je bilo tedaj, ko sva s Saint-Mayerjem skupaj pisala komedijo. V začetku svojega znanja sva se vikala, potlej pa me je popadla nekakšna sentimentalnost in sem mu rekel:

»Tikati se morava... Najino delo je tako intimno, da ga moreva opravljati samo kot zaupnika. Moreva veljati! Za nagrado pa ti takoj nekaj povem, oziroma te vprašam za svet: Kokico nameravam ostaviti...«

»Kakšno Kokico?« sem začuden vprašal. »Kokic je vendar na tisoče, kje naj vem, katero misliš?«

»Nu, tisto, saj veš, Robineto Cherrayevo... Tri leta sva se imela rada. Ves ta čas ji nisem poklonil niti centima. In zdaj je ne morem odpraviti kar tako, brez novčica. Kaj naj ji dam?«

»Prijetelj!« sem odvrnil. »To vprašanje je zame mnogo težje nego zate. Stori, kakor se ti vidi primerno.«

»Meni se zdi, da bi bila najprimernejša odpravnina v denarju. Na primer: deset tisoč frankov. Kaj praviš?«

»Če jih imaš,« sem dejal, »kar odštej! Deset tisoč frankov ni malenkost. Kje jih boš pa dobil?«

»To, vidiš, je vprašanje, ki muči tudi mene. Vendar mislim, da se bo našel izhod: skušal bom omajati starega

Goldberga, ta bo gotovo posodil.«

In tako se je začela kombinacija Kokica - Saint - Mayer - Goldberg. Goldberg je bil trgovec, ugleden mož s kreditom. Njegova prošlost je bila Bog si ga vedi kakšna. Slovel je samo po svojem aforizmu: »Treba je krasti, krasti, krasti...« Te plemenite besede so ga bile napravile zelo popularnega. Bile so njegov delovni program - pa vendar ni nikoli prišel v konflikt z zakonom. Tri dni je Saint - Mayer naskakoval starca, oborožen s svojim izvrstnim jezikom, in končno se mu je posrečilo, da se je Goldberg vdal. Posodil mu je zahtevano vsoto.

Ves srečen je prihitel k meni in kliknil:

»Deset tisoč frankov... Imam jih!«

»Nu, Kokica bo lahko vesela.«

»Kaj, vesela? Saj doli samo polovico, ne vsega.«

»Kako misliš to?«

»Čisto enostavno, vidiš! S petimi tisočaki moram poplačati najnujnejše dolgove, ostalo dobi ona. Srečna bo, kadar ji odštejem pet tisoč frankov.«

»Ubožica!« sem rekel. »In obljubil si jih deset.«

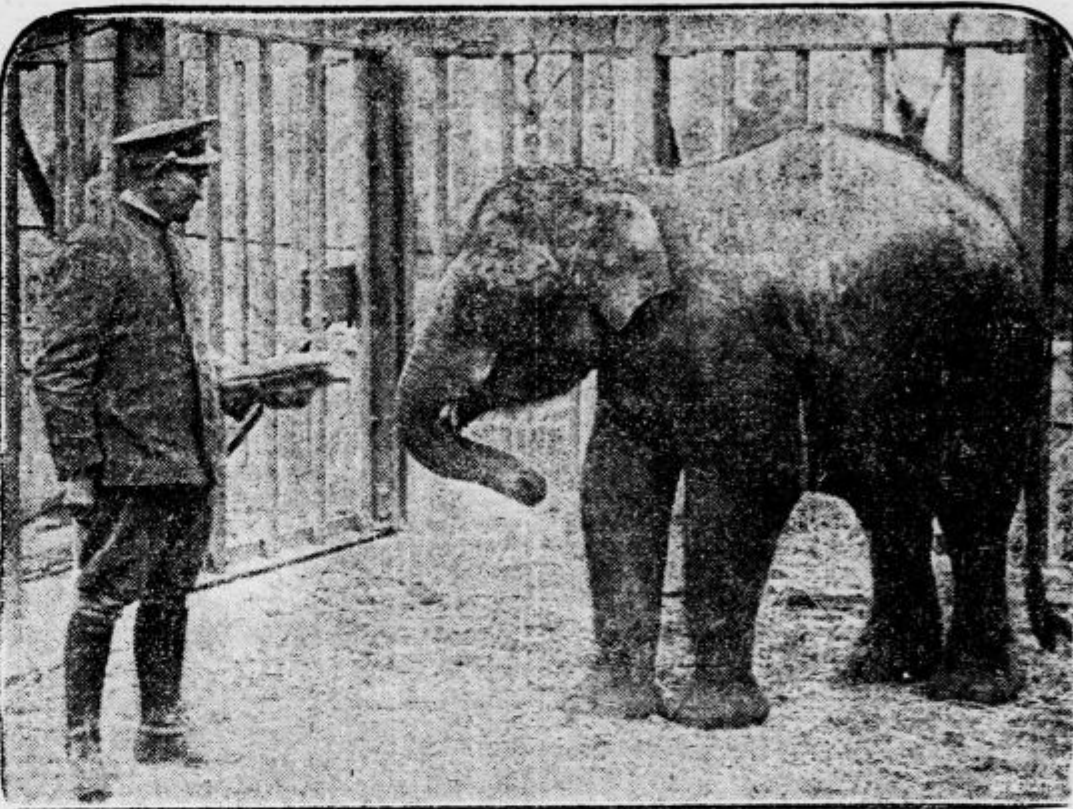
»Obljubil, obljubil... Premisliti sem se, vidiš! Jaz sem za denar v še večji zadregi nego ona. Veš, zvedel sem, da je v dogovoru z nekim bogatim Argentincem. In kaj pomeni zanj v tem po-

je tudi zadala smrtni udarec. Njegovo truplo prepeljejo na francoski križarki »Tourville« v Ameriko, kjer ga svečano pokopljejo.

Kot Herrickovi nasledniki za poslaniško mesto v Parizu se imenujejo general Dawes, dalje ameriški poslanik v Bruslju Gibson in ameriški opolno-močni minister v Rimu Fletcher.

Sedem tisoč deklet izginilo

Po poročilu newyorške policije je izginilo iz velike ameriške metropole tekom lanskega leta z doma sedem tisoč deklet v starosti 15 do 17 let. Tako visokega števila izginolih deklet v enem letu newyorška policija še ni beležila. Zato pa je objava vzbudila živahno senzacijo med prebivalstvom.

Slon kot darilo

Neki angleški višji uradnik iz Singapurja je daroval Mussoliniju mladega slona, ki je srečno prebil potovanje iz Indije v Rim.

Blaznost na odru

V nemškem strokovnem medicinskem listu »Psychologie und Medizin« obravnava znani učenjak dr. Alfred Möller pojav blaznosti v odrski obdelavi. Kot gradivo mu služi več nego 30 del znanih pisateljev.

Kakor vsako stvar, umetnik tudi blaznosti ni dolžan podajati natančno po naravnih predlogah, temveč jo mora prikazovati pred vsem umetniško zgledno, vendar je dolžan tudi tukaj ustvarjati tako, da ne podaja nekaj od resnice popolnoma oddaljenega. Problem blaznosti mu lahko služi v trojen namen: 1. da ojači vtis kakšnega normalnega afekta, ki obvladuje odrsko osebnost - sem spada n. pr. Learova blaznost, ki je samo preko normalne stopnjevan izraz boleti nad nevhvaležnostjo otrok; 2. da prikaže v stopnjevanju obliki afekte sočutja in krivde drugih oseb - n. pr. Osvobodilni duševni zlom v »Strahovih«, ki se ga poslužuje pisatelj bolj zato, da bi dal občutiti duševne reflekse v Osvobodilni materi, ki spozna prav te posledice svojega, na olepšujočih lažeh zgrajenega zakona; 3. da prikaže ne samo epizodično, temveč na široko osebnost, čije blaznosti ni napredovala do popolnega duševnega razkroja. Za to vrsto umetniške obdelave so uporabne zlasti razne vrste blodnih blaznosti, kakor paranoične, pri katerih izvira vse vedenje bolnikovo.

Bodite moderni!

Ker moderno je tudi praktično. To dokazujejo najbolj sloviti Trenchcoatplašči za gospode in dame, ki jih je dobili najugodnejše pri tvrdki D. SCHWAB, Ljubljana.

ložaju pet tisoč frankov več ali manj! Meni pa zaležejo desetkrat več kakor njej.«

Naslednji dan sem spet vprašal Mayerja po Kokici.

»Vse se razvija dobro in v redu,« je odvrnil. »Zjutraj sva imela sestanek. Prihodnji teden se vkrca na ladjo in odrine čez morje v Buenos Aires... Spremljala bo Argentina, ki se je blazno zaljubila vanjo. Podoba je celo, da se bo oženil z njo. Ubožica, Kokica, privoščim ji lepo bodočnost. Zaslužila jo je s svojo dobroto. Že sedaj ima vse prste obložene z dragulji. Argentinec jo ima menda res rad. Bogat je pa tudi dovolj, da mu po tej strani ne bo v breme. Ima haciendo in denarja kakor peska. Kokica obžaluje, da ima samo deset prstov, ker bi si jih lahko dvajset obložila z dragotinami...«

»Nu, in tvoja odpravnina? Kako jo je sprejela?« sem vprašal.

»Ah, ne govori mi o tem! Bil sem tako ginjen, ko mi je pripovedovala istorijo svoje nove ljubezni, da ji nisem utegnil ničesar ponuditi. In vohče se je moj možnjček že zopet skrčil. Dal ji bom samo tri tisočake.«

»Kako? S tem naj se zadovolji?«

»Pomisli, prijatelj! Prejel sem zopet nove račune. Zadolžen sem do vratu. Tako bom vsaj nekaj poplačal, a Kokici odštejem trideset bankovcev po sto

Nova pomlajevalna metoda

Ljeningrajski zdravnik Avetisov je izumil novo pomlajevalno metodo, ki ne pomlaja samo, temveč upostavlja tudi ravnotežje v vzajemnem delovanju žlez in tkanih v telesu. Pacijentu uvaja dr. Avetisov sistematično razpadline njegovih lastnih žlez, s čimer mu poživljuje delovanje kakšnega posameznega organa ali pa celotnega organizma.

Princ ponarejevalec, ki se ne mara niti rehabilitirati

Princ Windischgrätz, ki so ga obsodili radi soudeležbe v madžarski fašifkatorski aferi, je bil pred časom naprosil neke madžarske velikaše, da bi sestavili komisijo, ki bi preiskala njegovo ulogo v tej aferi in ga rehabilitirala. Komisija se je sestavila. Sedaj pa ji je sporočil, da ne potrebuje njene pomoči, ker upa, da mu bo prisojena kazen v kratkem odpuščena.

Kadar se duševno dela

Duševno delo zahteva mnogo večjo potrošnjo energije nego delo mišic v dvakrat daljšem času.

Radi tega obračajte na svojo intelektualno silo mnogo večjo pažnjo tedaj, kadar ste okupirani po intenzivnem duševnem delu. Vedite, da je potrebna zdrava in tečna hrana, ki vnese v telo vse one hranilne elemente, ki so potrebni za ohranitev zdravja, katere more telo lahko izkoristiti, da bomo v stanu obdržati ravnotežje naših duševnih in telesnih sil.

OVOMALTINE

predstavlja najboljšo sredstvo, da nadomestimo dnevno izgubo organskih sil.

Dobi se povsod za ceno 18.50 Din za škatlico.

Zahtevajte brezplačni vzorec, sklicujoči se na ta list, od

dr. A. Wandera d. d.
Zagreb

Radio program

Četrtek, 4. aprila.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13.30: Napoved časa in reprodukcijska glasba. — 13.30: Borzne vesti. — 17: Jonny jazzband. — 18: Antologija slovenske lirike (ravmatelj Bratina). — 18.30: Zgodovina Slovencev. — 19: Četina. — 19.30: Prenos iz nar. gledališča opereta »Grof Luksemburški«. — 22: Poročila in napoved časa. — ZAGREB 13.15: Reprodukcijska glasba. — 17.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Prenos simfoniknega koncerta iz Praga. — 21.45: Lalka večerna godba. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Simfonien koncert češke filharmonije. — 22.20: Reprodukcijska glasba. — BRNO 19.30: Prenos simfoniknega koncerta iz Praga. — VARŠAVA 17.55: Koncert komorne glasbe. — 20: Orkestralni koncert. — 21.15: Pevski koncert in voljska godba iz Poznanja. — 22.30: Lalka godba. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra. — 17.20: Glasba za mladino. — 20.05: Madžarske arije in pesmi. — 20.30: Zabaven večer z glasbo. — BERLIN 17: Koncert orkestra in solistov. — 20: Opereta »Soprog, ki se smeje«. — FRANKFURT 20. 15: Koncert komorne glasbe. — 21: O. Straussova opereta »Hrabri vojnik«. — LANGENBERG 17.45: Pevski in klavirski koncert. — 20: Orkestralni koncert lahke godbe. — 20.45: Dramski večer in lahka glasba. — STUTTGART 19.30: Koncert komorne glasbe. — 21: Prenos operete iz Frankfurt. — TOULOUSE 21.30: Arije iz oper. 22: Večerni koncert. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. 16: Predavanja in glasba. — 17.40: Ciganska godba. — 20.30: Večerni koncert orkestra in solistov. — 22: Ciganska godba. — LONDON 19.45: Schumannove klavirske skladbe. — 20.15: Lalka godba. — 20.45: Petje. — 21: Orkestralni in pevski koncert. — RIM 17.20: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.45: Orkestralni koncert in pesmi. — STOCKHOLM 18.30: Koncert lahke godbe. — 20.15: Koncert solistov.

Radio Ljubljana sporoča:

Radio-oddajno postajo v Domžalah si morejo ogledati zainteresirani samo v večjih skupinah, za kar morajo imeti od vodstva Radio-Ljubljana posebno dovoljenje. Posameznikom in brez pisnega dovoljenja je obisk strogo prepovedan.

frankov in bo vesela. Trideset novih bankovcev - vem, da jih bo vesela. Ostalo bo pa meni bolj zaleglo kakor njej.«

Čez dva dni sva se spet sestala z Mayerjem. Bil je ves zamišljen. Delala sva naprej in prišla do prizora, ko žrtvuje glavni junak več milijonov, da reši deklico, ki jo obožuje. Čustva so naju kar dvignila nad zemljo. Bila sva močno zanesena. Vse osebe v komediji so se borile, da bi pokazale kar največjo velikodušnost.

Tedaj sem se domislil Kokice, a preden sem utegnil vprašati Mayerja, kaj je z njo, me je on prehitel z vprašanjem:

»Ali poznaš kakega poštenega draguljarja?«

»Poštenega...« sem dejal. »Vse je na tem, kaj misliš pri njem kupiti.«

»Rad bi kupil prstan za Kokico, a stati ne bi smel več nego tisoč frankov.«

»Kaj, od treh tisoč frankov si padel že na tisoč?« sem se začudil.

»Tri tisoč, tri tisoč... To je bilo nekoč. Igral sem poker in zaigral dva tisočaka. Kaj morem za to! Saj se mislim samemu sebi, — a res je, da ne morem pokloniti Kokici te vsote v gotovini. Moram ji nekaj kupiti. In sklenil sem ji jo podariti prstan.«

Prišla je premijera najine komedije,

ki je propadla. Nič navdušenja, pičel obisk, prazna blagajna.

Mayer je potrošil še polovico gotovine, s katero je razpolagal za Kokico. Potlej se dolgo nisva videla. Sla sva vsak svoj pot, razočarana, ker se nama je bilo delo ponesrečilo. Po dolgem, dolgem času sva zopet trčila vkup. Preletela sva v spominu vse znanee in prijatelje in končno sem se domislil Kokice. Vprašal sem, ali kaj ve o njej.

»Vem,« je odvrnil. »Dobro se ji godi, živi kakor princesa. Ne, hotel sem reči: kakor kraljica. Pa vendar ni posevno zadovoljna z onim Argentincem, čeprav mu je zakonita žena.«

»Nu, in kako si ji kupil prstan?«

»Kakšen prstan?« se je začudil Saint-Mayer.

»Tisti vendar, za razstanelek!«

»Ah, kaj še! Draguljar je zalteval za prstan tisoč frankov. Jaz pa sem imel v žepu komaj polovico zahtevane vsote. Naravno je torej, da se je kupčija razbila. Nisem ga kupil. Povabil sem Kokico v restavracijo na poslovilno večerjo in plačal račun z bankovcem za sto frankov. Ona ni ničesar zahtevala in stvar je bila med nama za vselej poravnana.«

Kdor oglašuje, ta razvedrja!

91

Zgodovinski roman.

Brez naglice se je odpravil in jej hoditi okoli hiše; nič več

A to je bilo laže reči nego storiti. S pisateljem so bili ravnali

»Pojdiva!« je viknil Torero, ki je od nestrpnosti v njem vse kipele.

eograd
Tel.: 23—90
44—33
25
ljne ponudbe
A N Z

Tvrška Dolenc - Hudovernik - Javornik, Ljubljana
naznanja, da je njen dolgoletni, zvesti uslužbenec,
gospod

Jugovic Vladimir

danes zjutraj po kratki bolezni nenadoma umrl.
Pokojnika ohrani tvrška v najlepšem spominu.

Ljubljana, 3. aprila 1929.

Ljubi Bog je poklical k angeljčkom našo ljubljeno edinko, šestletno

Marijanco

učenko I. razreda

ki je danes ob 3. uri zjutraj po kratki, mukopolni bolezni zasnivala večni san ter nas ostavila v neizmerni boli.

Pogreb nepozabnega deteta bo v četrtek, 4. t. m. ob 4. uri iz javne bolnice v Brežicah.

Prosimo tihega sožalja.

Brežice, 2. aprila 1929.

Globoko žalujoči:

MARIJAN, IRMA TREPPO, starši.
LEONARD, MARIJAN, BOGDAN, bratje.

Samo iz originalne
Jugobanat-patent-moke
se dobiva najboljše pecivo!

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja in izraženega sožalja ob bridki izgubi našega predragega soproga, očeta itd. gospoda

Franca Hmelja

trgovca in posestnika

Izrekamo tem potom našo najtoplejšo zahvalo.

Zahvaljujemo se zlasti vsem onim, ki so nam v teh težkih urah stali ob strani, nadalje č. duhovščini, g. zdravniku dr. Matku, sokolskim društvom, pevskemu društvu Kum in železničarski godbi iz Zidanega mosta za ganljive žalostinke, gasilnemu in obrtnemu društvu ter mnogim darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, in vsem prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

V Radečah pri Zidanem mostu, 2. aprila 1929.

Potrji naznanjamo, da nas je zapustil včeraj ob 1/7. uri zjutraj sin in brat

Vladimir Jugovic

star 24 let.

Pogreb dragega pokojnika bo danes ob 1/5. uri popoldne iz mrtvašnice sv. Krištofa na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana, 4. aprila 1929.

Žalujoči ostali.

Drva

za kurjavo (odpadki od lesa) v vsaki množini in dobe pri

IVAN SIŠKA

partna taga in tovarna posredovatelja
Ljubljana, Miklošičeva c. 28.

Vsak petek namočena

POLENOVKA

Anton Legat, trg

Ljubljana

Miklošičeva c. 28.

Nečista kri

se leči s

„SYGMARGYL“
pastilami

42-a

najnovejšo in najboljšo iznajdbo francoskega učenjaka dr. Pomaret, Pariz. Po četrti študiji (180 pastil) postane kri čista. Odobreno s rešenjem ministrstva narod. zdravja br. 43367. Navodila pošilja po pošti po vpslatvi 2 Din znamke.

JOSIP PANTIĆ, BEOGRAD

Kraljice Natalije 5 (v dvorišču)

Iskemo uradnika

za naš korespondenčni oddelček, ki bi mesto takoj nastopil. Reflektanti morajo perfektno obvladati srbohrvatski, slovenski in nemški jezik, znati morajo hrvatsko in nemško stenografijo ter biti izurjeni v strokovnem poslu. Ponudbe s prepišanimi sliki ter navedbo referenc in plačilnih pogojev naj se pošljejo pod šifro »Industrijsko podjetje« na upravo lista.

Stiskalnica

(Pressmaschine) za tovarno trikotaje, knjigoveznico ali tovarno usnja ugodno naprodaj. 4990-a

Pismena vprašanja pod »Stiskalnica« na oglas. odd. »Jutra«.

Kostanjev les za talin plačuje stalno najugodnejše

vsaki vagon sproti na željo tudi potom akreditiva poljubno pri vsakem v čem denarnem zavodu Slovenije les a tvrška

ERNEST MARINC Celje
Zrinjskega ulica št. 4. Telefon št. 136

Upravni odbor Javne borze dela v Ljubljani naznanja tužno vest, da je gospod

Štefan Lehpamer

šef Javne borze dela v Ljubljani

danes zjutraj ob pol 4. uri po kratki, mukepolni bolezni, previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagopokojnega bo v petek, dne 5. aprila 1929 ob pol 3. uri izpred hiše žalosti. Prisojna ulica št. 1 na pokopališče k Sv. Križu.

Rajnemu, ki si je za organizacijo posredovanja dela v kraljevini SHS pridobil nevenljivih zaslug, naj sveti večna luč njegovi duši pa mir in pokoj!

V LJUBLJANI, dne 3. aprila 1929

Upravni odbor Javne borze dela v Ljubljani.